

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv02i19

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 2 Issue 19
May 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 2, Iss. 19)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

א גַּעֲמָה בְּאֵךְ לִפְעָמָה

שען חאָטַר די קלויינע גאנדער אָזֶיך ווערטערת מִיהָאָה פְּאַרְבָּעָה
טִיְּלוֹפְּמָאָל פְּאַרְבָּלְיוֹבָעָן אַיְּנוֹגָע טָעָן אָזֶיך אַיְּנוֹעָל
יעָה, ווֹאָס ווֹעֲדָעָן עַנְצָעִיקָּט פָּוּן דָּעָר ווֹיְדָעָר שְׁעַהְגָּהָעָט פָּוּן
איְּנוֹעָל, ווֹעֲמָעָס אַלְיָזְרָהָרְשָׂעָרְיוֹן אָזֶן די פָּאַשְׂׂוֹן

... שָׁוֹן פִּיאָר פְּאַנְאָטָעָן חָאָטָר דָּא פְּעַלְעַטְסָט פָּאַשְׂׂוֹן
לְזָוָאָמָעָן מֵיטָן דָּנְדָע גִּיזְעִיג בְּאַרְיִישָׁעָנְדָהוֹן וְיָדָעָן דָּלְיָה
לְיָעָבָע, עַס אַיְּזָאָנְגָּעָהָמָעָן סְעַפְּעַטְבָּעָר אָזֶן גָּאָר אַיְּחָם חָאָטָר
זְיַדְרָעָהָעָטָעָרָט אַקְטָאָבָעָר ; אָזֶן אַיְּזָאָנְגָּעָהָעָר חָאָטָר
דָּרְעָ גַּעַדְרָבָט אַוּוּקְפָּאָהָרָעָן,
מֵיטָן לְיָעָבָע חָאָט זְיַד פָּאַשְׂׂוֹן אַגְּגָעָלָהָנָט אָז ১৯৭
אַדְעָם, עַדְוֹאַרְטָעָנְדָהָג בִּיסְטָטָרְבָּעָן אַיְּהָעָ שְׁזָעָטָהָעָה
קוֹסְעָנְדָהָג דָּוֹרָא זְיַן אַפְּעַרְאָגְלָאָהָר, חָאָט אַגְּבָּעָן גָּאָר פָּוּן
דָּעַרְדוֹוְיִיטָעָן דָּעַרְעוֹחָה, אָז זְיַיְּ קְוֹטָעָן אָז פָּנְקָטָאָהָה, זְיַיְּ חָאָט
עַדְרוֹוְאָהָט ; די קלויינע קוֹרְטִיזָאָנְקָעָט הָאָבָעָן זְיַיְּ אַיְּן פּוֹלְעָר
פְּרָאָכָט אַדְוֹנְטָעָרְגָּלָעָאָוָעָן פָּוּן ווֹיְדָר עַלְעַנְגָּטָעָר שְׁאָה, עַס חָאָט
זְיַדְרָעָהָעָטָעָרָט די דָּאָזְיָעָן פְּזָוְדָלָעָר אַזְגָּטָעָר ווֹעֲמָעָט
טְהִירָּתָמָעָנְדָהָג הָאָבָעָן צְוֹשָׁאָטָעָן נְאָלָה, אָז פְּלִיקְפְּלִיבָּעָה, אָז בְּאָרְבָּהָה
חָגָטָעָר חָאָט עַד גַּעַשְׁמָוּכְבָּלָט, זְיַן פְּעַטְטִיזָעָר בְּרָוְטָט חָאָט זְיַיְּ
גַּעַחְיוֹבָעָן פָּוּנָס בָּאוּוֹאָסְטָזְזָוָן, אָז זְיַן פְּלִיקָּט זְיַעַט לְאָנוֹג אָנוֹג

וועט זי נבען דעם פאייז טאן מײַט אַיהָר גְּרוֹזֶעֶר לְיִדְעָה
וועט זי זיון אַימְשָׁפָּנֶר צו האָלְטָעָן אַיהָר וְאַרְטָּה זְוָאַס
אַגְּנָט אַזְּנָחָר צְוָאָג...
חַבֵּט נִישְׁתַּחֲוֵת וְעוֹאָסַט וְעוֹנְגָעַן וְוָאַסְטַּעַם חַנְדְּעַלְתַּזְוִיד, וְזַיְגָעַן וְשַׁאַק
זְעַסְטָאַנוֹזְשָׁס בְּרִיעָת אַגְּנָעָקָוְמָעַן צַו מְאַרְיוֹןְלְוָאָזָן, צַוְאָבָעַן
מִיט, פְּלָאַמְעַנְדִּינָע לְיֻכְּבָעַס-עַרְקָלְעַחְדוֹנָעַן חַבָּט עַד אַיהָר דְּעָרָה
אַגְּנָט אַזְּנָחָר צְוָאָג...
אַדְאָנָק דַּעַר פָּאַרְמִיטְלְוָוָן צָו פָּאַרְדָּמָט בְּעִירָה, זְוָעַלְבָּעָה

וועט זי נעהען דעם פאייאז טאן מיט איהר גרויסער לויידען
שאפט, וועמעס געהוימניס אנדראע האט איזז ערטלוייד און פאר
יכטיג איהר ענטפלעקט ?
און וואם מעהר עם האט זיך געגעגענטערט די עיזט פון
אנדרעס אווועקפאחרען, אליעז טרייעריגער אויז געוואדען מאַזְזָה
וואוינס נשמה.

וואס ערדווארט זי, וווען ער ווועט מעהר געבען איהה ניט
זיין ? ווועט זי דען האבען נונגנ-כחות, או זי זאל קעגען
ויסקומען ניט הערענדיין זיין שטייען אוון פארלירענדיין זיין
יעכטינגען ארעם, וואס אוין איהר געוווען א שטייען אין מאינטען
וון שוואכקייט ? (שלום קומט).

(פֿאַרְטַּזְעָלְגֶן)

לעאנֵי האָט זיך אָוִיפָּן קֹל צֻולָּאכְטָן.
— בְּלוּין דַּי לְיִדְעָנְשָׁאַפְּטָט, דָּאַס לְיִדְעָנְשָׁאַפְּטָטְלִיבָּעַ צַיְהָעַן
אַלְמַן אַיְיָן גַּעֲשַׁלְעַכְטַּצְוָתַּעַן, — האָט דָּאוֹ אַפְּרַטְנְעַזְוָעַצְטָן
זַיְשַׁטְּ אַפְּנִים, זַוְּאַס אַיְזַּמְּטַפְּטָאַל גַּעֲוֹוָאַרְעַן גַּרְיוֹזָאַט אַוְן מַיְטָט
אַפְּרַלְאַשְׁעַנְעַן אַוְיָגָעַן, — דַּי לְיִדְעָנְשָׁאַפְּטָט אַיְזַּאְלִילָן, זַוְּאַבְּ
עַכְטַּמְעַן דָּער וּוּלְטָן, זַי אַיְזַּמְּטַפְּטָאַל שְׂוֹרִישָׁ פָּוּן יַעֲדָר שְׂטַרְעַמְּזָוָן,
אַשְׁאַפְּטָט דַּי גַּרְעַטְטָן קוֹנְסְטְּזוּוּרִיק, גַּעֲבִירַט פַּאַרְבְּרַעְבָּעַס אַלְמַן
יַחְרַטְטָן דַּי נַעֲשִׁיכְטָעַן שְׁלַאְגַּעַן זַיְדָר מַעֲנִישָׁעַן, דַּוְיְבָעַן, חַרְבָּן,
גָּעַן אַיְינְגָּר דָּעַם צַוְּוִיְּטָעַן צַוְּלִיעָב גַּאֲלָרָה, דָּאַס חַיְיסָטָן, צַיְעָן
יעַבְעַד שַׁעַחְנָהִיְיטָן, דָּעַם אַמְתָּה זַאֲגַעְנְדִּיגָּן, רַעֲנִירָעַן מִיד דַּי וּוּלְטָן
זַי אַוְנוֹן קוּמְטָן דָּער פְּאַעַטְטָן זַוְּבָּעַן בָּאֲגִיּוֹסְטָעָרָנוֹן; דָּער נַעַן
עַרְטָעַר הַוָּהָס זַיְדָר אַפְּ אַיְזַּן אַוְנְגָּר וְאַרְגְּלָאַזְעָה נַעֲוָלְשָׁאַפְּטָט;
זַיְבָּעַד דָּער סַאֲלָדָאָט שְׁטָעַלְטָן אַוְנְטָעַר זַיְן בְּדוֹסָט זַוְּעַן דָּעַם
זַוְּגָּאָס קוֹלְלָעַן, קוּמְטָן עַד צַי אַוְנוֹן בְּעַטְעַן גַּלְיָק, זַוְּעַמְעַן
דַּעַגְגָּטָן דָּער זַיְעָנְדָר זַיְינְעַן לְאַרְבָּשְׁ-קְרָאַנְצָעַן? — אַוְנוֹן, מַיְטָט
עַכְעַן טַיְלָטָן זַיְן טְרָאָן דָּער הַעֲרָשָׁעָרָן פָּוּן דָּער וּוּלְטָן; —
זַיְטָ אַוְנוֹן, אַה, זַשְּׁעָנִי, זַשְּׁעָנִי, אַיְדָר דָּאנְקָגָטָן, זַוְּאַס אַיְדָר בֵּין
סְפָרוֹן,
דָּאוֹזָא, זַוְּאַס האָט אַוְיִסְגְּעַזְעַחַן זַוְּיַי אַקְלִינְגָעַ לְיַאֲלָקָעַ אַיְזַּן
כַּמְאַל בְּלוּין קְלִיּוֹה, האָט צַוְּזָבְעַנְגְּנַעַלְעַט אַיְחָרָעַ חָעַנָּה,
שְׁטַעַחְעַנְדִּיגָּן בֵּין דָּעַם שְׁפִיּוֹן פָּוּן דָּער שִׁיחָת אַן אַוְיִסְגְּעַדְעַנִּי

ע פון איהר באַדז'ומקִיט, איז זי געוווען עהנלייד אוית צפָע
געצענדינעהישער געטשׂקע, צו ווועלכער עס האבען צו
ופרייט דז וועעלען פון יס זוייערע אַדעם, וואָס האבען זיך
הן אויפָהער געהויבָּען אַרוֹיָּה צו דער שְׁיוֹת...

צויזשען די פעלזען, וואס זייןען געישטאנען ווי שטומע
עדטער איז געיזו אומען א שיטעל, וואס האט געפיהרט צום
דעג די דרי גראצייעס... צווויי באָרוועסע יונגען חאָבען פון
ער שיח געפיהרט דאס שיטעל צו דער אונבאָו אַוינטען, זיל
און גלייקליבען ברען, וואו מאָרְיוֹלוֹאִיז און אַנדראָע הָאָבען
בּ אַישְׁבְּגָנָאָבָּן אָו זַיְמָר גְּלִיכָּן

די פארלייעטער האבען געווואוינט אין דעם אײַנצען
יזעל, וואמ חאט זיך געטונגען אויה דעם אײַנוועל.
די צוּיִ אײַנוֹאוֹיְנֶר פֿוֹן דער גאנצער קִיט אַיגָזָלָעָן זַיְדָן
געורען פִּישָׁעָר; אין קלײַנָּע געצעלטען אויה די פֿעלָעָן חָאָן
זַיְדָן זַיְדָן געווואוינט אין שכנות מיט דעם יִם. אין די הײַסָּע טַאנְקָאָר

ווערט בענער צו באקעמאפֿען פּוֹדִיטֵז אוֹז זַיִז חַבְדָּה

וועהלהען, וועלכען וועלכען פאַרכומען אַין
מיאוֹאט נאָוועמבער, ואַלען זיינ אַ צערנִי
דריג מְזִוּעַנְדּ נְיַע בִּירְגָּעֶר אָנוּ אָוּ אַיִן דֵּי
אַכְעַבְּלִי פָּוּ נְיַיְּהַ קְדִּימָה כּוֹיְטָן וְאַלען
אַרְדִּינוּנְיִיךְטָן וּוּרְעָן,^א יְצָאַת 5 פְּזֻעַלְבָּעַ
אַסְעַמְבָּלִי לִיטָּה, אַ 20 אַרְגָּעָר 30.

קְיֻיָּון גְּרַעַסְעָרָעַ פְּטַשְׁטַש אַיִן פְּנִים דֵּי
פְּאַלְיִיטְשָׁעָנָס וּוּשְׁלַטְעָנָס דֵּי בִּירְגָּעֶר פָּוּ נְיַיְּהַ
יְאַרְקָס סְטִיְּשָׁתְּ נְיַטְּ גְּעַפְּנַטְּ גְּעַבְּעָן, וּוּעָן זַיְּהַ
וְאַלען עֲרוּעוּחַלְעָן אַנְדוּיסָע צָהָלְסְפְּצִיעָהָן
לִיסְטִישָׁע אַפְּטַפְּלִי לִיְמָדָן עֲרַשְׁתְּ וּוּאַלְיָהָן
טָעָן דֵּי סְוּוּיסָטָן אָנוּ זַיְּהַ חְבָּרָה גְּעוּוֹאָסָטָן
וּוּאָסָטָן דֵּי בִּירְגָּעֶר דָּעַנְקָעָן וּוּעַגְעָן זַיְּהַ אָנוּ וּוּזָהָן
זַיְּהַ טָאַצְעָן אַסְטְּוּזָה וּוּיְעַרְעַזְעָן מְעַשְׂיָם טָבוּכִים.

פָּאַרְגָּאַפְּלָעָסְגִּיםְטָן נְיַטְּ דֵּי פְּלִיכְטָן וּוּעַלְכָּעָן
איַהֲרָחָשְׁטָן צַו וִידָּר אָנוּ דָּעָר גְּעוּרִישָׁאָפָטָן
אָנוּ וְאַלְ דָּעָר עֲנַטְפָּעָר בְּיַיְן פָּוּ דֵּי אַיְדִּישָׁעָן
אַיְמִיגְרָאַגְטָעָן צַו דָּעָר זַיְּהַ יְאַרְקָעָר אַסְעָהָן
כְּלִי, צַו סְוּוּיטָן אָנוּ צַו זַיְּגָעָן אַדְיוֹטָאנְגָּטָעָן
נְיַיְּעַ צָהָנְדִילְגָּעָן טְוִיְּוָעַנְדָּעָן בִּירְגָּעֶר, וּוּלְכָּעָן
וּוּלְכָּעָן נְיַטְּ עַתְּלִיבָעָן צַו מִסְרָעְפָּרָעְוָעָטָן
רָעָן וּוּיְעָרָעָן אַיְנְטָרָעָסָעָן אָנוּ וּוּלְכָּעָן וּוּעָן
לְעָן עֲרוּעוּהָלָעָן פָּאַרְשָׁטָמָעָהָר, וּוּלְכָּעָן זַיְּהַ
גָּעָן וּוּיְעָרָעָן גַּעַטְדִּיְעָן דִּינָּגָעָר אָנוּ וּוּלְכָּעָן וּוּעָן
לְעָן אַוִּיסְדְּרִיקָעָן דֵּי וּוּגְנִישָׁעָן פָּוּ זַיְּיְעָרָעָן
וּוּחַלְעָר.

דער הוויפט אפסיס פון דער ליינן צען.
פינט זיך אין "פֿאַרווערטס" בילדינג, 176
אייסט בראָדוויי, רום 14, אוון אייז אַפְּלַען
יערדען טאג (אויסער זונטאג), פון 1 בעי-
טאג בייז 9 אַהוֹר אַבענֶר, שבעת פון 10
אַהוֹר איין דער פריה בייז 7 אַהוֹר אַבענֶר.
הארלעט ברענטש: איין אַפסיס פון יאנ-
קאל 281, פֿינְטֶערס יוֹגִיאָן, 143 אייסט
8010ט טט, יעדען זונטאג פריה, פון 10
פריה בייז 1 בייטאג, אוון יעדען פֿיטוּוֹאָך
אַבענֶר בייז 9 אַהוֹר.

ארעטערשאָפט.
דער פרעסע אייז
געבען פֿיהַלען די
סְעַמְבֵּלָן. די ביר-
דָּאַרְפְּטָן האָבען
דרגעַר זיינען דאָר-
גַּעַטְרָאָסָן נָעַן

בראנספער ברענרטש: יעדען פאנטאג
אבונד פון 8 ביו 9 אוחר אין די העדר
קוואדרעם פון לאפאלי 169, בעשרות יוד
ניאן, 1830 ווילקינס שעוזניין.
יעדען דאנטראנטאג אבענד פון 8 ביו
10 אוחר אין די העדר קוואדרעם פון דער
סאנציאלייסטישער פארטי, 7611 באסטאטן
ראוד.
וילקינס כורו בראנרטש: יונטי פאנטאג
דער שענרטלייכער
כבר אוון זיין דראָר
סען אוון אימפהָך

טאג און מיטוואר אבענד פון 7 ביו 10
אוואר, אין די העדרווארטס פון 13 מאען
און 10 מאען א. ד. פ. פ. 10 גראעהט זיין.
בראנווילער ברענרטש: יעדען דינטאג
או שכת אבענד פון 6 ביו 9 אוואר, אין
לייבאָר ליעסאָום, 222 סטראָטן פֿער.

וְיִתְאַמֵּץ אֶפְלָעֶר הַאֲנָד גַּעֲנָבָעָן דַּי אֹוִיטְסִיִּז
וְיִתְאַמֵּץ אֶפְלָעֶר הַאֲנָד גַּעֲנָבָעָן דַּי אֹוִיטְסִיִּז

גע אַרְגָּמָנִי אֶצְבָּעָן. אוֹתָוְעַד יָנִיקָן וְאַתָּה
אָרְדָּר דֵּי לְעַצְמָע צְוּוֵי יָאָהָר אַרְוִיסְגָּנָעָבָעָן
כְּפִיצְעָא אָוִוִּיד דָּעָר סְוָמָע 4,291.45 דָּאָלְעָר
אָלָע פְּרָאָגְרָעָסְיוּוּעָ אָוָן רָאְדִּיסְאָלָע אַרְגָּנָא-
זְחַצְיָאָגָעָן וְיִי אָוִיד צָו לְאַקָּאָלָס פָּוָן דָּעָר
גְּנַטְעַרְגָּנָשָׁאָגָאָל, וְוָאָס הָאָבָעָן זִיְד נָאָר
וּוְעַנְדָּעָט צָו דָּעָר עַקְוּקָוּטִי זָוְבָאָרָד פָּאָר
גְּנַגְצִיעָלָע שְׂטִיכָע. דֵּי אָלָע וְוָאָס הָאָבָעָן
בְּעַוּוֹעַנְדָּעָט צָו אָוָנוֹ נָאָד חִילְטָע, סִיִּ
אַרְאָלָע, סִיִּ פְּינַגְצִיעָלָע זַיְגָעָן אַיְמָעָר
וְהַאֲגָדָעָלָט גְּנוּוֹאָרָעָן מִיט אַ בְּרִינְצְרָלִי-
גָּזָן גַּעַפְיָהָל אָוָן זַיְגָעָן גַּעַשְׁטִיצָט גְּנוֹוֹאָרָעָן
יִיט דֵּי אַוְמְשִׁפְטַעְנְדָעָן הָאָבָעָן עַרְלְוִיבָט,
אֲנְכָעָם מָאָל נָאָד מְעָהָר וְיִי דֵּי אַוְמְשִׁטְעָן-
גָּזָן הָאָבָעָן עַרְלְזִיבָט. מִיר הָאָבָעָן גַּעַגְעָבָעָן
דְּרָעָקָט פָּוָן אָוְנוֹעָר טְרַפְּזָוָרִי פָּאָר דֵּי
חַמָּה קְרַבְנוֹת דֵּי סְוָמָע פָּוָן 1000 דָּאָלְעָר,
גַּעַשְׁטִיצָט אָלָע אָוְנְטְעַרְגָּעָמָנוֹגָעָן וְוָאָס
גָּעָן וְוָעָרָט גַּעַשְׁטִיצָט צָו וְוָעָרָעָן. אָוָן
דֵּר קַעַגְעָן שְׂטָאָלִיז זַיְן אָוִוִּיד דִּיזְעָר אַרְ-
יִט, סְפָעָצִיעָל פָּאָר אֹזָא קְלִיּוֹנָעָם לְאַקָּאָל
אָוְנוֹעָרָעָר, אִיזְוַיְסָאָס אַ שְׁעהָנָע מָאתָם.

שלום :
צום שלום ווילען מיז אונגען, אז מיר
בען איבערגעגעבען די טראקענע פאך
ז און פאטירונגגען פון אונזער ארגאנז
ציין איז איז קורצער פארט זוי מענַי
ז צוליעב דעם באגרענטטען פלאז איז
ד „גערעכטינקייט“. אונזער לאקסאל האט באוויזען פארץ
צעען יאהר און ד האלב און עס איז א
עפטיגע ארגאניזציין וואט זומט עק-
טירען טראז די פארטאילונגגען וואט
בען זיך א ישאט געטאן אויז אידם, איז
ער וועט נאך ארויסגען פון די אלע
אבעלט פיעל ישטאךער, קראפטיינער, זוי
ז עס איז בעאך. די יעצינע קאנ-
נסאו פון דער אינטערנישאנט זועט
דרפען זעהן פאראייניגען אלע איהרע
ונטען צו זיין אימשטאנדע צו קעטטען
ען „אינדוושאנקשאנס“ איז אלגעמיין,
סבעציעל ווען דיזוע אינדוושאנקשאן
זה בנטאלט ד קלענערען לאקסאל, וועל-
עס איז אמאיל אליאן שוער זיך צו
דשויידיגען.

וְלֹגֶגֶעַ הָרְבָּה וְלֹא
וְרַתְיָ יְהִי כְּפָרְמָחָה
בְּנֵי הַלְּבָנָן פְּרִילְ
פְּרִילְ שְׁמַנְיָה וְיָהָרְבָּה
עַבְדָּה רְבָּה וְיָהָרְבָּה
רְבָּה שְׁמַנְיָה אֲגָוְתָּה
חָבְבָן שְׁוִין פְּרִיחָרָה פְּרִילְ
רְיָחָרָה.

אַגְּזָרָה, אַגְּזָרָה, שְׁנָיו אֶלְעָזָר, אַגְּזָרָה,
איָן דֵי אַגְּזָרָה וְאַגְּזָרָה פּוֹן דֵי פְּטָלָה, וְוּלָל
כְּעַנְחָמָעַן אַרְיָין פּוֹן סְגַן חַתְּרוֹדָת בִּין זָבָן
טוֹיוֹעָנָט פְּעַדְזָהָן, גַּוְתָּה, עַרְשָׁטָה קְלָהָפָעָה
אַרְטִיסְפָּטָהָן אַפְּוֹוִירָהָן דְּסָם עֲוָלָה אָוָן צָוָה
דֵי קָאנְגָעָרָהָן קוֹמָעָן דֵי פִּינְגָּלִיעָרָה
שְׂוִין נִימָט צְלִיָּהָן, וְיְיָ נִעְחָמָעָן פְּמִיט וְיִיְעָרָה
סָפְמִילִיאָן אָוָן מְעָן שְׁפָוּוִירָה וְיַךְ צְלָע צָוָה
וְאַמְּפָעָה.
קוֹרָץ, דֵי טָעַטְינְגִּיסִּיט פּוֹן דֵר אַגְּטָעָרָה
בְּעַשְׁאַגְּשָׁל עַדְיוֹקְיִישָׁאָגָל פְּאַמְּפִיטָה אָיָן אָגְ
אַלְזָוִיְּטָהָעָ, אָוָן אָיָן גּוֹטָ צְוֹנְעַטְמָאָסָט פָּאָרָה
דֵר בְּיַלְדוֹגָג פּוֹן דְּעַרְוּוֹאָקְפָּעָנָה מְעַנְשָׁעָן.
אוֹגָעָר צְוֹעָק אָיָן צָו שְׁרָצְיָהָעָן פּוֹן עַנְטָה
וְוַיְקָלָעָן דֵי מַעְמְכָעָרָשִׁים פּוֹן אוֹנוֹעָר יְוִיכִיאָן
אוֹן אָוִיד צָו עַנְטוֹוִיקָלָעָן בְּעַסְעָרָעָ פְּעַחְיָגָן
קִיְּטָעָן פּוֹן דֵי לְאַקְשָׁל בְּשָׁמְמָטָה. אָוָן
אוֹנוֹעָר אַרְבִּיָּט בְּרַעַנְגָּט גּוֹטָעָ פְּרוֹכָט.
צָו דֵר גּוֹלְעַנְחָהִיט וְוַיְלָעָן מִיר
אוֹיְסְדְּרִיְּקָעָן אַדְשָׁנָק צָו דְּסָם בְּאָהָרָד אָוֹן
עַדְיוֹקְיִישָׁאָן פּוֹן נִיּוֹ יְאָרָק, סְפָעַצְיָעָל צָו דֵי
„טְשִׁיעָה' פָּ“ פּוֹן דְּעַפְאָרְטָמָעָנָט אָוֹן אַיְזָוָה
בִּינְגָג סְקָוָלָט אָוָן פּוֹן דְּעַפְאָרְטָמָעָנָט אָוֹן רָעָ-
קְרִיאָאַיְשָׁאָן, פָּאָר וְיִיְעָרָטְמִיטְהִילָּת. אַדְשָׁנָק
קוֹמָט אָוִיר דֵי בְּשָׁאָרְדָּס אָוֹן עַדְיוֹקְיִישָׁאָן
פּוֹן פְּיַלְעַדְעַלְטִיא אָוָן גַּוְתָּךְ.
פָּנְגִּיאָ מ. קָאָהָן,
סְעַרְעַטְעָרִי.

רעדארט פון לאקאל 20 צד דער וּטַעַר קָאנְגִיעַנְשָׂאָן

(שלום פון זייט 5.)
ווניאן, אוית דעם נרונד פון פאלטש אטוי
דייזוויטס פון עטלייכע סקעבישע מיידלאג,
איינט בעם 21טצען אוקטובר 1919 פון
רוזנברג בענדיקט פון ברוקלינגערד כווער
רים קאורת באזוייליגט געווארען אַ צײַיט
זוויליגער אַינדזשאנקשיין געגען דער זיך
גייאן בעגען די אָפֿיסערס און בעגען אַיניגי
בע מעמבערטס פון אונגערד יוניגן.

סאנטערטען אונ קאודט אונ פרייזען
פאר די אפיסערט אונ מיטמבערט.
נלייך נאך דעם ווי סילווער האט גע-
קרעען א צייטויליגען אינדזשאנקשען
געגען דער יוניאן, האט ער פאבריצירט
"אַאנטערטען אָונ קָאוּרֶט" קייס, און אלס
רעולטשט פון דער קייס זייןגען די אפֿי-
ערט און וועלס מעמבערט פארטשט
געוארען צו 30 מעג פרייזען. די קיים איז
אפעלירט געוחארען, דער צפיעל איז אבער
צורייקגעוויזען געוארען און אלע זייןגען
אוועק אפֿוּצְעֵן דעם טערמן אין רישע-
מאנדר קאנטִי דושייל.

ל' אַוְיִפְרָעָנֶג אָוֹן עַנְטַרְיסְטוֹנֵג פּוֹן
אַוְנְזָעָרָע מַעֲמְבָעָרָק גַּעֲנָעָל דַּעַם אַוְנְגָעָרָעָכִי
טָעָן אַוְרְטִיְיל וּוְאָס אַיְז אַיְז דַּעַר אַמְתָּא'
גַּיט מַעְחָר גַּעֲוָעָן זַוִּי אַפְּינְסְטָעָרָע פָּאָרָ
שְׁיוּעָרוֹנוֹג, צַוְּצָמָעָגָעָה עָבָט פּוֹן לִיגָּעָנָס
אוֹן פָּאַלְשָׁקִיְיטָעָן, אַיְז דַּעַרְמָאָנָט גַּעַוָּא'
דַּעַעַן פּוֹן יַעֲדָעָן אַדְבִּיְיטָעָר פִּיט דַּעַר גַּרְעָס
טָעָר עַנְטַרְיסְטוֹנֵג.

אויף דער אַרנשטייזיאָן האט ריזע
פֿאָראֹוּרטִילּוֹגָג נִיט גַּעהָאָט די מִינְדְּרָעְסְּטָאָג
וּוּרְקָוּנָג. אַיִּזְנְעַנְטִילּ, גַּלְיִיךְ נַאֲכְדָּעָם
וּוּיְהִי די בעאמֶטָּע וַיְיִנְעַן אַזְוּעָק אַיִּזְרִיזָאָן,
אַיִּזְנְעַנְטִומָּעָן אַרְיוּעְטִימִיטִינְגָּן אַיִּזְבָּעְטָאָג
הַאֲוּזָעָן הַאֵל בַּי וּוּלְכָעָן די מעמְכָּדָּעָם פָּאָג
בָּעָן וַיְהִי זַוְּדָעָר גַּעַטְעַקְסָט מִיט 5 דָּאַלְעָר
אָזְנְעַנְטִילּ אַגְּנְעַהָּן מִיט אַידָּר שְׂרָבִיָּט. אויף
שְׁטַעַרְטָאָגְנְעַהָּן מִיט אַידָּר שְׂרָבִיָּט. אויף
דַּיְוָעָן מִיטִינְגָּן האָט-מָעָן, אויך אַלְס אַנְעָרָה
קַעְנוֹנָג אָזְן דְּאַנְקְבָּאָרְקִיָּט צְוִי די אַפְּיִיסְעָרָס
אוון די טְעַמְּכָּרָס וּוּאָס זַיְנָעָן אַיִּזְנְעַלְיִיךְ,
אַגְּנְעַנְוּמָעָן אַצְוּרְיוֹאָגָנָס רַעֲזָלְוָצִיעָ פָּזָן
דְּאַנְקְבָּאָרְקִיָּט אָזְן אַגְּנְעַסְעָנָגָג.
מִיט עַטְלִיבָּע וּוּאָכָעָן צְוּרִיק, אַיִּזְמְאָכָט
הַאֲהָאָסָה קַאֲבָזָאָס אַבְּ וּמְהָאָט אַגְּוַיְשָׁת

בצ'רוויל, זאָקען צוֹ גְּשָׁמָט בְּצִירַעַל, זַעֲלַבָּן אֵין אוֹיד אֶת רְעוּוֹלְמָט
בְּפָנוֹ דַעַם סְפָרְדִּים אֵין חַמְּיִיכָּן אֵין יַלְאָנָר. אֶת
כְּפָרִיְּמָצָה אֵין גַּעֲפָצָט נְעוּוֹאָרָעָן פָּזָן רַעַם
זַעֲלַבָּן בְּקַסְּפִּיקָן נְעַגָּעָן דְּרִיָּן פָּזָן אַונְזָרָעָן
בְּצַעְמְבָעָרָם אֵין דָעַר רְעוּוֹלְמָט אֵין גַּעֲזָעָן
אֵין זַיְינָעָן פְּאָרָמִישָׁפָט נְעוּוֹאָרָעָן פָּזָן
עֲזָוָויִי אֵין תְּאֵלָב יַאֲהָר בֵּין 4 אֵין הַאֲלָב
יַאֲהָר סְפִּיטָט פְּרוֹזָאן. דִי קִים זַוְעָרָט אַפְּעָל
לִרְמָט, אֵין אַיְינָעָט פָּזָן זַיְיָ אֵין שָׂוִין גַּעַז
לוֹגָנָעָן אַרְאִיטָן גַּעַנְחָטָעָן אֵין אַפְּעָל "סְעַרְטִי"
פְּקִיְּיט אַפְּרִיאָגְנִיכְלָל דָאָט".
אֵין דָעַר יַעֲצִימָר צִימָט פָּזָן "אַיְנָי"
דִּזְשָׁאָנְקָשָׁאָגָס" אֵין פְּאָרָטָלְגָנָגָן גַּעַנְגָּן
וּוְנִיאָגָס אֵין אַרְאָגְנִיזְרָטָן אַרְבִּיְּטָעָר אֵין
אַלְגָּעָמִיּוֹן, דָּרוֹד דִי 1515 פָּגָנוּעָנָשָׁאָן
פָּזָן דָעַד אַיְנְפָּטְנְגָעָטָגָל, לְאַזְוָן פָּזָן אֵין
זַיְיָמָת הַעֲרָיוֹן אַיְזָהָר פְּרָקָטָעָס גַּעַנְעָן דִּיזָע
פְּאָרָטָלְגָנָגָן, פָּזָן דָעַר צַוְוִיְּטָעָר זַיְיָ
שָׁאָפָּעָן אַרְזָיָגָן, פְּאָרָטִיְּדִינָגָנס צָאנְד"
זָרָךְ אֵין אַלְגָּעָמִינָגָעָם פְּסָעָסְטָעָנָל פָּזָן דָעַר
אַנְצָעָר טֻמְבָּעָרְשִׁיט פָּזָן דָעַר אַיְנְטָעָרָעָן
צָאנְגָּל אֵין פָּגָנָעָן קַעַטְפָּעָן גַּעַנְגָּעָן "אַיְנָי"
דִּזְשָׁאָנְקָשָׁאָגָס" אֵין זַיְעָרָעָט פָּאלְגָּעָן.

אַגְּזָעָר שְׁפִּיצָעָן צָו אַיְטָסִידִינָעָן צָר
בְּגַגְיַזְאַגְיַאָגָה.

לְאַסְטָל 20 סָמֶן מִירְסָלִיךְ שְׁפָטָאָלְצִיקָּעָן
לְבָשָׂר גַּעַזְעָמָן שְׁמָרָגָן וּלְבָשָׂר וּלְחַזְקָת

אוֹזֶר אַפִּישָׁר אֲנוֹזְוּזִימָעַם

לען ר' מינץ יי

וְעַד-עֲמָתָה קְרֵבִים וְעַד-עֲמָתָה קְרֵבִים

כעהרטפעט עטקה ביכער וואש זיינען דע
זען געשראבען ענטזער ערער פאר קא
ונדוש-סטודענטזען ערער פאר פקוחה
זערער ראנ איז א זרייפע פראפלעט
יד האבען דאס איזיגזעעהן וווען פיר
אבען זיך האבען זענומען צו רעד ארבײט און
יד האבען דעריבער אונגעמאכט מיט
זיך זערער ליעקטשודער און לעחרער דאס יע
ער ליעקטשוד זיערער זאל ווערטערלייך
זענומען וועדרען פון א סטענדראפער מיר
האבען צו זיין אימשטאנר ביז אלי לעחטשרט און
און אפערדרוקען ריאלי לעחטשרט און
אש וועט קאנען גענומעט וועדרען אלט
עקסטיב-כער פאר אונזערע מיטגלאיעהער
זין די קומענדע פלאפען
אום צו מאבען און אונזערע שיחלער
אלען ארויסגעהמען פון די לעקטשודט
אש מעהה האבען מיר אינגעטיחרט
אש יערער ליעקטשודער זאל פארטערטי
זון איז קורצען דעם חמעית פון לעקי
שוד וועלכער ענטהאלט די אלע פאקטער
אש וועדרען באידחרט איז דער לעקטשוד
אפאיעס פון אועלכע סטיטטמענטס ווערט
זענובען יעדען סטודענט אידער דער
עקטשוד פאנטס זיך און זי האבען
אד זיך יעדען פּוֹסְטָן וועגען וועלכען
ער לעקטשודער רעדט דיעז געדראפטע
אוטליינס" דיעגען נאך א צוועק מיר
יקען זיך צו אונזערע לאקסלט פון דער
אנטראט און וווען יעכע ווילען אראנושידען
עקטשודט האבען זי פון וואש זיך אויס
זוקלייבען טעמען וואש איז פאר זי אט
אנסיגסטען
הער צוועט פון אונזער עריוישאנאל

עטמיגסיט איז א צויזיפאכיגער, ער איזו
ווען אן אינדריוויזעלען אונ א סאניאלען
שראקטער, מיר באזועקען צו נבען
עם אינדריוויזט, ער זאל ויר עיפטוויך-
גען צו א פערזעניליכקייט, איז דער זעל-
ער צייט ואל ער אבער אויך באזומען א-
עסערע פארישטעהרטיס וועגען די סא-
יילע, עקאנדמיישע, אינדרופרייעלע אונ
ילצומפישע פראבלייבען וואס רינגלען
יחס ארום. מיר ניבען אונזערע סטודען-
גען א טיעפערען איינבליך איז דעם אין-
ווסטריעלען מעכשניזט צו דער אינדרופט-
יע איז וועלכער ווי וויתען באשעפטיגט.
ויר וויזען איז די פאנטען אינס פרא-
עס פון פראדוקציין אונ דיסטריביזיון-
ין אליע גראדען, פון די פלאנטצייע-פעל-
ער וואועס וואקסט פאנטען ביז די וועב-
אבריקען, אונ שליסלייך די פראדוקציין-
ין די גארמעט-שעפר, וואועס ווע-
ען שיין געמאכט די פאנטינע סליידער,
אטירליה, איז דער וועלכער צייט וויבען
ויר אויך צו ענטויסלען איז די שיחלער
געפיהל פון פאנטוטוארטיליכקייט צו
ער ארבײטער באזונונג בכל אונ צו
וונזער איבגענד ארגאנזיזאיציאן בפרט.
אונזער עדיזיסישאנאל דיפארטמנט
עהט ניט איז די אלטער אויסגעטראטען
צעגען פון לעטערן, האט ניט אגגענומען

לעגנון פון דער גראם, זאקס ניט, קאנטונגסזעגן, אונ-
זאקס אלטער פראגראם פון לערגען. אונ-
ער פראגראם וווערט אויסגעארבייט אין
לאסידום, פון דער לאחרער אונ די שיחלער
וועואמען. דאס איז נויטיג וווען מען
עהכט אין בטהראקט או מיר האבען או
אונ פיט דער דואקסען, בייז א געוויסען
ראדר ערטאָהרען אונ אינטעליגנספֿע
צענשען. די בילדונגס-ארבייט אין דער
זאָרײַיד יוניאָן בעזונגע איז נאָך איבער-
עיפויט אָן עקספֿירטען אונ דער לימוד
חוּזְוִוֶּת נטעחרט ווערטען איז ניעז וועגען.
זאָרײַיד-קלאָס פון "פֿאָבליס סֿפֿיקֿינְג" איז
אונ דער זעלכער צייט אָוֵיר אָ דעבָּטִיד-
זולוב, וואָו עס ווערטען אויסגעדרידקֿט
וואָאָרטִידען פֿיינְגְּנְעָן אונ וואָו עס ווע-
ען דיסקוטִידט סֿיעָלָע פראגען.

טערהאלטונג; אַחוֹז לְעִפְטוּרָה נִיבָען
טַמִּיר אוֹיד קָאנְגָעֶרֶטָעַן אֲוֹן דָּאַס דַּעֲנָרִיכְבַּס
טַוְיַין דַּי גָּאנְגַע פָּמִילְיָע פָּזָן אַזְוּרַעַ
טַמִּיגְלִיעָר. אַיְן קָלָאַסְדוּם קוֹפָעַ דָּעַר
טַמִּיגְלִיעַד אַלְיַין, אַבָּעַד, צָוָס קָאנְגָעֶרֶט
גַּעַחַטְשׁ עַד מִיטַּהָס גָּאנְגַע הַפּוֹזְגַעַיד.
דָּאַס בִּינְגַט אַזְוָמָעַן מִיטַּהָס יְוֵינִיקָן אַוִיךְ
עַם מִיטְגְּלִיעָרָס פָּמִילְיָע.

לagent פון דהנפאל עטערן. באנדר
ען אונדר אינטרכטאל מיט צו
וועריזענאל דראפעטער, וועלכער איז
שלין א לערעד.

רעד ארבייט חאבען פיר געטייגט א
ונז בישטעל רעד גאנגעראָ ארבייטער
יעגונ, אונזערע פֿוַטְגְּלִיעַדְעַן זַיְעַן
אריז רעדער וואש אונזער זַיְעַן גַּעַט
עעהדריגע טוֹעַנְגַּעַטְרַבְּלָטְסָטְסָט
דריך זו בילדען און ענטזוייקלען דֵּי
יבערשעפַּס אָוָן זו ענדטוֹויקלען אַ מעהָר
טעלייגעטער ליידערשעט. זַיְעַן דַּעֲקָעָן
דַּוְרָךְ רַעַד עַדְיוֹקִיְשָׁהָנוֹאַל אַרְבִּיטָט
עַט גַּעַטְבָּעָן אַ פֿעַנְלִיכְקִיְּטָט דֵּי יַעֲנִיגַּע
גַּלְיְעָדָה, וּעְלָבָעָחָבָעָן דֵּי פַּעַחְגָּזָה
דֵּי עַנְדְּרַגְיָעָן אָוָן אַמְבִּיצְיָע זַיְעַן דִּיעָ
רַעַד אַרְבִּיטָרָה אַוְעַנוֹן, זַיְעַן אַבָּן
זַיְעַן וּוַיְסָעָן אָוָן בַּלְדוֹנָג טַאַרְ רַעַד
פֿער אַרְבִּיטָט.

דער אינטערניזשאנאל ארכיבייטער אוֹר
ערדייטעט וווערט איעט אוֹיפגע האלטען
דער וואשינגטן אוֹירזונז היי סקול
ע פט. אוֹן אוֹירזונז פלייס, נוֹ יארק,
ביינעט איזזערע לאקאל יוניברסיטה
טע פון אוֹונערע אוניבראן אוניבראן באָ
ווען אוניבראן אוֹן באָקומען אַפִּיסטער
שיישע בילדונג דֵי קורסן זייןען פון
זייןען שטאנד
זייןען אוֹנוֹ נוֹט פֿאוֹוֹאָסְטּ דֵי שׂוֹעַ
זייןיטען ווֹאָס אַרְבִּיְיטּ דְּאָרְסְּעָן אַיִּ
קְוִימָעָן ווֹעֶן וַיְיַלְעָן שְׁטוֹדִירָעָן. עַפְּ
גִּיט גַּמְרִי לִיְכָטּ נַאֲךְ אַשְׁוּרְדָּעָן טַאגּ
זַיִיט וַיְרַא אַוְעַקְעַצְעָן לְעַתְעָן. דָּאָס
ערְטּ פָּוֹן וַיְיַצְעַטּ אַבְּעַרְהַוִּיטּ נַאֲךְ אַיִּ
עַל פְּרִיעַ עַיִּטּ, אַבְּעַרְהַוִּיטּ נַאֲךְ אַיִּ
זְוּזְיַגְעָן פָּוֹן דָּעַר לִיְדִים נַאֲרְמָעָנָטּ אַיִּ
טְרִיעַ, וַיְאָמַר מַעַן דָּאָרָף אַסְטּ אַרְבִּיְיטּ
ערְטִיּוּם, חַיְינְטּ דָּאָס פְּאַתְּרָעָן צַו אוֹן
דָּאָרָף אַוְיד גַּעַחַן צַו אַיִּטּ.
אַמְּלָאָל צַו אַן אַונְטְּרָה האַלְטְּזָוָג אַוְיד.
הַאָבָעָן דָּעְרִיבָּעָר אַיְינְגְּעָאַרְדְּעָנָטּ דֵי
זְסָעָן אַיִּן אַרְבִּיְיטּ אַונְיוֹוּעְרוֹזְיַטְעָטּ
דָּעַר שְׁבַת נַאֲכְמִיאָנָג, וּוֹנְטָאגּ אַיִּן דָּעַר
ה אַן פָּאַגְּכָע אַוְעַנְטָעָן וַיְעַן אַונְזְעָרָע
זְגַלְיַעַר זְיַגְעָן מַעְתָּר פְּרִיּוֹ
אַז זְיַכְיַגְעָר סִיל פָּוֹן אַונְזָעָר עַרְזִוּ
שְׁאַנְאָל טַעַטְיִקְיִיטּ אַיִּן דָּעַר יְתִיּוּ
טָעַר, מִיר הַאָבָעָן אַיִּצְטּ אַזְעַלְבָּעָז וּעַקְסָ
טָי סֻעַּנְפְּעָרָס אַיִּן פְּאַבְּלִיק סִkol בִּילְ
גִּיסּ, אַיִּן פָּאַרְשִׁידְעָנָעּ קְוֹאַרְטָאַלְעָן פָּוֹן
אַדְטּ, וַיְאָוֹ אַונְזְעָרָעּ מִיטְגְּלִיעָר וּוֹאַיִּ
אַיִּן יְהָרָעָן סֻעַּנְפְּעָר זְיַגְעָן דָּאָקְלָאָ
אַיִּן עַנְגְּלִישָׁ פָּוֹן אַלְעָנְרָאַדְעָן, פָּוֹן
מַעַן אַנְפָאָגָג בַּיּוֹ חַיִּי סִkol, דֵי לְעהָרָעָ
חוֹמָעָן מִיר דָוְרָכְיַי, "אַיְוֹגִינְג" סִkol דָעַ
דְּטָמָעָטּ פָּוֹן באָאָרָד אַוְוַעַדְעָרָאַגְן
יְהָרָעָן יְוֹנִיטִי סֻעַּנְפְּעָר אַיִִזְרָאֵל דָעַ
עַדְיוֹקִיִּישָׁאַנְאָל סְפָעַרְזּוֹיְיַוְעַד פָּוֹנְסָ
אַמְּיוֹנִיטִי אַן רַעֲקָרִיאַיִישָׁאָן" רַעֲנָאָרָטּ
גַּטְטָ פָּוֹן באָאָרָד אַוְוַעַדְעָרָאַגְן.

ענישטאנדרטן. אונזער אינטערנשאנפל עדיוקישען.
דער ארטמענט אראנושירט דארט
באוונדרע טעריעס פון לעקיטשודס
קורסען, אייבער רעד ארכיטער פראַ
טרוייד יוינאניאום, עקאָנאַמייסֿס, ליטע
טורה, קונסטּוּטּוֹמּוֹזִים, געשיכטּוֹגּ, אונז אַ
פְּרָאָגָעָן פון געוזנד אונז נאָך אַנְדָּרָעָ
ענישטאנדרטן.
מלען געהן אַרְלִיס פון דעם שטאנד
קט, דאס קיון לעהרעער קאנַטּוּטּ האַ
עם דעם ריבטיגען ערפּאַלְגּ מיט אָנוּוּערע
לער, סְפִּירְעָן ער אַיז באָקָאנְטּ מיט
ערעד אומישטענדען אונז פְּרָאָבְּלָעָםְעָן. ער
דרפּ אַוְיךְ באָקָאנְטּ וַיְיַיְן מיט דֵּי בִּיכְעָר,
סְפִּירְעָס וַיְיַיְן לְעוֹזָן, פָּוּן וּוּלְכָעָזְיַיְן שְׁעָפָעָן
ער באָגְּיִיסְטְּרָדְוָן, אַז אַז עַר דָּאָרְתּ
ער בְּשִׁפְּשָׁנְטּ וַיְיַיְן מיט וַיְיַעַר אַידְעָאַל אַז
צְיַאָלָעָן אֲנְשָׁוֹאָונְגָעָן. אַז עַס וּוּנְדָטּ
אַז אַז, וַיְיַיְן וּוּיִיטּ דָּרָר לעהרעער סִימְפָּאָ
זִוְּרֶטּ מיט דֵּי אַידְעָאַלְעָן אַז אֲנְשָׁוֹאָונָן
פָּוּן דֵּי שְׁילָעָר. דָּאס אלְעָס וּוּסְעָנְדִּיגּ,
חַמְפָּעָן, מִיר וַיְיַיְן דֵּי גְּרָעָסְטּוּ מִיה צְוּ בְּשָׁ
גָּעָן אַונְזָרָר לעהרעער מיט אלְעָ דְּיוֹזָע
אַבְּלָעָמְעָן, אַיְידָעָר וַיְיַיְן פָּאָגָעָן אַז צְוּ
דְּרָגָעָן דֵּי שְׁילָעָר. אַיְידָעָר מִיר שְׁפָעָלָעָן
דֵּי לעהרעער פָּאָר אַטְזָעָר אֲנְיוּחוּרוֹזִיּ
טּ, אַדָּעָר פָּאָר דֵּי יְוִינְטִיּ סְעַנְטָרָטּ,
סְפָּעָן מִיר אַזְוִיָּה, דָּאס נִיטּ נְאָר זְאָלָעָן
וַיְיַיְן פָּאָסִיגּ אַז אֲקָאָרְעָמִישָׁעָן וַיְיַיְן זָאָגּ
דָּרָן וַיְיַיְן זְאָלָעָן אַיְידּ פָּאָסִיגּ וַיְיַיְן פָּאָר
גְּזָעָרָעָ שְׁילָעָר אַיְן דֻּעָטּ אַגְּדָעָרָעָן וַיְיַיְן וַיְיַיְן
אַדְּרָטָעָן וּוּילִינְגּ וַיְיַיְן זָיְרָ צְוּ בָּאָקָעָגָעָן מיט
אֲנְשָׁוֹאָתָגָעָן פָּוּן דֵּי סְטוּרְעָגָטָעָן, וּוּלְ
וַיְיַיְן דְּגָרְטָעָן אַוְטָעָרְדִּיכְטָעָן.
אַז אַז דֵּי פָּאָרְחָלְטִיגּ אַז גָּלְאָפְּצִים

וְיִשְׁעָן אֹנוֹזֶרֶעֶל לְעַהֲרָעֶל אֹנוֹ סְטוּדָעֶן
וְנוֹ אֵיז וּוּרְסָלִיד צָו כְּצָוָאָנוֹרְסָרָעָן. זַיִ
כְּנָעָן אַלְעָן וּוּ אֵין פָאַמְּלִילָעָן בְּהַעֲרָשָׂת
וּלְכָבָעָן נִיסְטָן פָּוּן בְּרִידְעָלִיכְפִּים.
עַ פִּיחָלָעָן אֹנוֹ וּדְיסְטָן דֵּי וּוּכְטִינְקִים
הַדָּעָר אֹנוֹסְטָרָגָעָהָמָוָג אֹנוֹ אַלְעָן צָוָאָן
וְשְׁטָרָעָבָעָן אָדוֹיְסְטוּכְרָעָגָעָן אֵילָן

אַיִצְתָּעָה צו אַזְוֹעָר קַמְגַּזְעַנְשָׂטָן
זְוַעַן דֵּי עֲדִיּוֹקִיּוֹשָׁאָגָל טַעַטְיַקְלִיּוֹתָעָן ١٦
אַזְוֹעָר מִינְגַּעַרְנוּשָׁאָגָל וּזְעַט פָּאָטָרָאָבָט
זְוַעַרְעָן אַזְוֹעָרְנוּשָׁאָגָל צַיְעַט צו גַּעַבָּעָן אַ
חַיְסָטָאָרִישָׁעָן אַבְּעַרְבָּדִיק אַבְּעָרְדִּיק רַעַר
עַנְטוֹזָיְקָלוֹזָג אַזְוֹעָר דַּעַט אַיְזֶפְּטוֹג ٥٠ אַזְוֹעָר
עַדְיוֹקִיּוֹשָׁאָגָל דַּעַטְאָרְטְּלָעָט,
נַאֲךְ אַזְוֹעָר יַאֲחָר ١٩١٤ אַזְוֹעָר שְׂזָן גַּעַשְׂעָן
כְּיֻן אַזְוֹעָר אַגְּרוֹפָע מִיטְגָּלְדָּרָה וּוְאָסָה חַיָּה
כְּבָעָן גַּעַטְעָדָה ٥٧ אַזְוֹעָר סָפָאָרִין כְּוֹזְבִּיגְזָגְזָגְזָג
סָאנְגָעָן אַזְוֹעָר עֲדִיּוֹקִיּוֹשָׁאָגָל בָּאַזְוֹעָנוֹזָג צְוֹזָוָג
שְׁעָן אַזְוֹעָרְנוּשָׁאָגָל אָוָס צו גַּעַבָּעָן
יְיִזְרָאֵל אַגְּרוֹפָעְנוּשָׁאָגָל וּירְבָּעָסָר צו עַנְפָּתָי
זְוַיְקָלָעָן צו זְוַעַרְעָן מַעַהָר אַינְגְּטָעָלְגָעָט
אַזְוֹעָרְנוּשָׁאָגָל זְעַבְּיַרְדָּעָטָן דֵּי מִיטְגָּלְעָרָר

פָּוֹן יַעֲנֵד גְּרוֹפָעַ הַאַבָּעָן אֶגְּנָעָזְזִיְּעָן דָּאָס
אַזְזִיְּזַזְזַעַן דִּי אַרְבִּיְּצָעַר קִינְדָּעַר זַזְזַעַן דָּעַ
צַזְזַעַן אַגְּנָעַן צַזְזַעַן פָּאַרְלָאָעַן דָּאָס זַזְזַעַן מַזְזַעַן
זַזְזַעַן אַגְּנָעַן נַאֲךְ גַּאֲךְ זַזְזַעַן דָּאָס זַזְזַעַן מַזְזַעַן
אַגְּנָעַן אַגְּנָעַן אַרְבִּיְּצָעַן אַיְן שָׁאָפְּ אַיְידָעַר זַזְזַעַן
הַאַבָּעָן אַגְּנָעַן גְּעַזְעַנְחִיְּצָעַן זַזְזַעַן גְּיִיסְטִיגְּצָעַן
עַנְטוֹזְקָלְעַן, וּוֹאלְטַ רַעְיִבְעַר אַגְּנָעַן בְּרִיְּצָעַן
עַדְיוֹקְיִישָׁאָגָאָל טַעַטְיִנְקִיט אַיְן אַוְנוֹעַר
זַזְזַעַן זַזְזַעַן אַגְּנָעַן אַגְּנָעַן דָּאָס, וּוֹאָס דִּי אַוְמָאַ
שְׁטַעַנְדָּעַן הַאַבָּעָן גִּיטַּרְלָאָעַן צַזְזַעַן בָּאַ
קְוִיכָּעַן אַיְן סְקוֹה, אַיְן אַיְין זַזְזַעַן דִּי אַרְטַּ, דִּי
כִּוְּטְגְּלִיְּעַדְרַ עַדְרַ פָּוֹן יַעֲנֵד גְּרוֹפָעַ הַאַבָּעָן דָּעַ
דַּעַנְקָת, אַגְּנָעַן אַגְּנָעַן זַזְזַעַן דָּאָרְתַּ זַזְזַעַן אַוְיִיר
שְׁפָאָרָק אַיְגְּפַעְרָעָשְׁיָדָעַן פִּיטְ' זַזְזַעַן גְּיִיסְטִיגְּעַן
אַגְּנָעַן אַגְּנָעַן שְׁפָאָרָק טַעַטְוּלְעַן צַזְזַעַן אַגְּנָעַן פָּוֹן דִּי
מִיטְגְּלִיְּעַדְרַ.

יַעֲנֵד מַעֲנָשָׂעַן הַאַבָּעָן אַבָּעַד נַאֲךְ גִּיטַּ
גַּעַחַטְ אַוְיִסְגַּעְעַרְבִּיְּטַ חַיְּיַן בָּאַשְׁטִיכְמַטְעַן
פָּלָאַן פָּאַר עַרְצִיחְוֹגְ אַוְן בִּילְדוֹגְ, חַאְסָ
זַאֲלַ זַזְזַעַן אַלְכְּבָעַסְטָעַן צַוְּגַעְפָּאָסְטַ פָּאַר אַוְנוֹגְ
זַזְזַעַן הַאַבָּעָן זַזְזַעַן בָּאַפְּגָעָנָטַ כְּלוֹיְוַן מִיטַּרְעַם
וּוֹאָס זַזְזַעַן הַאַבָּעָן אַגְּיִיטִידַט, אַגְּנָעַן זַזְזַעַן דִּי טְרִיְּדַ
זַזְזַעַן בָּאַוְוּזְזַעְגַּגְ זַאֲלַ זַזְזַעַן אַגְּנָעַן אַגְּנָעַן פָּאַרְ
גַּעַחַטְ אַוְיִיךְ גִּיטַּרְלָאָעַן עַדְיוֹקְיִישָׁאָגָאָל אַרְבִּיְּטַ
זַזְזַעַן זַזְזַעַן דִּיְוָעַר גַּעַדְאָמַק אַיְן אֶגְּנָעַן זַזְזַעַן
זַעַוְוָאָרָעַן אַיְן שְׁוִין דָאָס אַלְיַיְן גַּעַוְוָעַן פָּאַר
זַזְזַעַן אַיְעַד, זַזְזַעַן הַאַבָּעָן זַזְזַעַן גַּעַפְרָאָכְטַ
זַאֲלַ נַאֲרַ דָּעַר גַּעַדְאָמַק אֶגְּנָעַן זַעַוְוָמָעַן וּוּעְרָעַן,
דִּי אַרְבִּיְּכָעַר בָּאַוְוּזְזַעְגַּגְ וּוּעַטְ שְׁוִין דָעַ
זַיְיכְ אַוְיִסְגַּעְפִּינָעַן, זַיְיכְ דִּי אַרְבִּיְּטַ זַאֲלַ
זַעַטְאַן וּוּעְרָעַן אַוְיִיךְ דָעַמְ בָּעַסְטָעַן אַוְטָן,
זַעַטְאַן אַיְן דָעַמְ זַיְיכְ הַאַבָּעָן יַעֲנֵד מַעֲנָשָׂעַן
אַדְיִינְגַּעְבָּרָאָכְטַ אַגְּנָעַן דָעַאְלָוְצִיעַ אַוְיִיךְ דָעַ
קָאָנוֹזְעַנְיִשְׁאָן פָּוֹן אַוְנוֹעַר אַגְּנָעַן שְׁפָאָרָק
אַיְן קְלִיְּוּלָאָהָ, אַיְן יַאֲחָר 1914.

אַגְּנָעַן דָעַר אַגְּנָעַן אַיְן גַּעַמְאָכְט גַּעַוּוֹאַ
רָעַן, יַעֲנֵד קָאָנוֹזְעַנְיִשְׁאָן אַיְן קְלִיְּוּלָאָגָּר
הַאָס בָּאַשְׁלָאָסְפַּן צַזְזַעַן בָּאַוְוִילְיַגְעַן סְפָאָצְעַהָן
חַוְנְדָעָרָט דָאָלָעַר סְפָאָר עַדְיוֹקְיִישָׁאָגָאָל אַרְטַ
בְּיִיטַ, פָּאַר דָעַמְ גַּעַלְטַ אַיְזַ רַעְמָאָלַט אַיְינְ
גַּעַטְיִהְרָט גַּעַוְוָאָרָעַן סְפָעַץְיִעְלָעַן קְלָאָסְעַן
סְפָאַר מִיטְגְּלִיְּעַדְרַ פָּוֹן דָעַר אַיְגְּנָטְעַרְנִיאַשָּׁאַ
גָּאָל, אַיְן דָעַר דָעַנְדַּסְקָוְלַ פָּאַר סְאַצְיִיאָהָל

וועיינטשאפטען.
אין יאוחר 1915 האט די ניו יארקער
וועיינט און דראטמאכער יוניאן, לאקאָל
25 אַנְגֶּעָנְגָּעָן אַז אִינְגָּעָן עֲדֵיּוֹקִיּוֹשָׁאָן
נאָל טעטינקיַם, אין אַפְּאַלְיכִּיק סְקוֹל
בִּילְדִּינְג, אַונְטָרְן נַאֲמָעָן: "דעָר וּוְיִסְטָה"
מַאֲכָעָר יְוִינִיטִי בְּעַנְפָּעָר", די אַרְבִּיטִיט
איַז אַנְגֶּעָנְגָּעָן נַעֲוֹן אַרְטָרְן מִיטִּרְעָרְטָה
וּוְרְסָוְנוּן סְטוֹן נִיו יָאָרָק בָּאָאָרְד אָוּוּ עֲדֵיּוֹ
צִוְּישָׁאָן. עַס איַז פָּאָרְשָׁטָאָנְגָּעָן גַּעֲוֹן אָרְדָּעָן,
יעָסָס דַּעַר בָּאָאָרְד אָוּ עֲדֵיּוֹקִיּוֹשָׁאָן זָאָל גַּעַז
בְּעַן לְעַהְרָעָר פָּאָר עַנְגָּלִישׁ, פָּאָר די סְפָּעָה
צִיעַלְעָ קְלָאָסָעָן, וּוּאָס זַיְגָּעָן צְוֹוָאָמְעָנְגָּעָן
שְׁמַעַלְתִּים גַּעֲוֹן אַרְטָרְעָ מִיטְגָּלִיעָ
דַּעַר, אַחֲרֵי דַּעַר איַז גַּעֲנְבָּיִן גַּעֲוֹן אַרְטָרְעָ
לְעַקְטְּשָׁוְרָס אַיְבָּעָר פָּאָרְשָׁידָעָן סְרָאָגָעָן.
די יַעֲקְטְּשָׁוְרָעָר הָאָט די יְתִיאָן גַּעַצְאָהָלָט.
איַז אַוְיָר אַגְּוֹוּרְסָאָן צִילָּאָן
דַּעַלְפִּיאָ, אין 1916, איַז די עֲדֵיּוֹקִיּוֹשָׁאָן
פְּרָאָגָעָ שְׂוִין מַעְהָר עַרְנָסָט בָּאָטְרָאָכָט גַּעַז
וּוּאָרְעָן. עַס איַז בָּאָשְׁלָאָסָעָן גַּעֲוֹן אַרְטָרְעָן צַוְּ
גַּעֲבָעָן פָּאָר דַּעַם צְוֹוָעָק סְפִּינְגִּיָּה טְוִוְּזָעָנְטָ רָאָז
לְאָרָן אַז עַס איַז אַפְּוִינְטָעָט גַּעֲוֹן אַרְטָרְעָן אַז
סְפָּעָצִיְּעָלָעָ קְאַמִּיטָּעָ סְטוֹן סְפִּינְגִּיָּה פְּעַדְוָאָן,
זִיךְרָאָפְּצָוּנְגָּעָבָעָן מִיטִּרְעָרְטָ אַרְבִּיטִיט. די
קְאַמִּיטָּעָ הָאָט אַנְגֶּעָנְגָּעָן דַּעַם פְּלָאָן סְטוֹן
דַּעַר וּוְיִסְפְּמָאָבָעָר יְאָקִיאָן, הָאָט גַּעַעְפָּעָנְט
זַיְגִּינְגִּעָּ "יְוִינִיטִי סְעַנְטָעָרָט" אַז עַסְטָ אַזְוִי
פָּאָךְ גַּעֲלָגָנְטָ דַּעַם פָּגְדָּאָמָעָנְטָ פָּאָר דַּעַם
אַדְבָּר יְיִטְעָר אַגְּיוֹוּסָיָה, טָעָט, וּוּאָס
איַז שְׁפָעָטָר גַּעַעְפָּעָנְטָ גַּעֲוֹן אַרְטָרְעָן אַזְוִי
פְּרָאָכְטָפְּלָעָר בִּילְדִּינְג, די וּוּאַשְׁינְגָּטָאָן
אַזְוְרוּיְינְגָּה יְיִי סְקוֹל, די אַרְבִּיטִיט אַזְוִי אַגְּנָזָה
גַּעַפְּזָוְרָט גַּעַזְוְרָט עַז סְטוֹן דַּעַר קְפִּמִּיםָּעָ, מִיטִּ
מִיס דַּוְשְׁוּלִימָט סְטוֹאָרט פּוּנְגְּטָזָ אַלְס

אוֹפֶן דְּעַרְבִּים

פָּזֶן נְחוֹם י'

איך שטעה מיר אויף דער בריך פֿאַרְטְּרָאָכֶט —
אוון קוק איזן וואמער גלייד,
וועי ס'ווינגען זיך די פֿיעַרְלָאנֵד
איין גראָיסען פֿײַה.

שפאצ'ירען מענטשען חיין אוון חער
געקלידעט רײַיך אוון שעחן.
מען איילט, מען טראכט ניטו זועגען מיר...
איך ביז אליאז.

עמאל האב איד אין וואלד בירינאכט
געבלאנדושעט לאנג אין שנטו.
יע, עלענד ביון איד דאן געוווען —
נאאר ניטו איזוי.

מיין גלייבען האט מייד דאן געשטעו קטו :
נאר דורכגעhn בלויו דעם וואלד —
וועל איד צורייך מיין ברדייטען וועג
געפינגען באלאד.

דא בלאנקען פיעיערדען א סה,
קייז ביזוע ווועלט ניטא, —
נאר בעסער אייז מיר דאן בעזען
וואי איצטער דא.

נאר אט ערוואך איד ווי פון שלאָט, —
איד פיהל אן חאנד א ריזהָר,
א פארקענפֿלעַק איז איהָר בעזיבְּטוֹ :
— קומ, קומ מיט מיר! ...

— דו רופסט מיד... קומ. נאר גלויב, איר חצב
קיין גראשען ניט בי זיך...
ב'וועל אויסוועינטז פאר דיר דעם צעה,
וואם מאטערט מיד...

זי געהט אונעך, זי זודעלט מיך...
זי קאן מיד ניט פארשטעהן.
איך בלוייב מיר זוייעדר אויף דער בויזק
פארטראכט, אלויין...

אַנְגָּלֶה, זֹו קָעֵן עַס דִּי אַינְטָעָרְגָּשָׁאָגָל
געַחֲמָעַן אוֹיְד זַיְד אַוְאַ אַרְבִּיְּטַ, וְעַחֲנְדִּיְּגַ,
זֹו נְלִיְּכָנְיָלְטִין עַס בָּאַצְיָחָת זַיְד צַו דָּעַם
דִּי וְאַגְּעָע גְּרוֹיְפַּע מַעֲמְבָּעָרְשִׁיְּפַּע דַּעֲרוֹוְיִיל
וְעַרְטַּע דָּעַר פְּלַשְׁעַ, אוֹיְד וְוַעֲלְבָעַן דָּעַר פָּאַ
כָּאַפְּאָרְיוֹת תָּאַט גַּעֲדָאָרְבַּט שְׂוִין זַיְן אוֹיְפַּ
גַּעַבְּוִיט, פָּאַרְדוֹנוֹגָעַן צַו אַ פָּאַרְמָעָה, אָוָן דִּי
אַינְטָעָרְגָּשָׁאָגָל חָאַט נַאֲד צַו צַאַחְלָעַן
פְּעַקְסָעַם פָּאַר אַיְחָד אַיְזָעְגָּטוֹם.

הנִּזְבָּחַ עַד-עֲוֹנִילָתָן וְיֵצֵא מִזְבֵּחַ שְׁחוּר בְּנֵי
עֲוֹנִילָתָן וְנִזְבָּחַ כְּפָרָה וְנִזְבָּחַ כְּפָרָה
רְשֵׁם וְאֶל נֵישׁ זְעַמְּיִינָה וְעַרְבָּן, שְׁלֵט
בְּאַדְוּוֹאַדְרָה צְוָה דָּעַר עֲדִיוֹתִישְׁאַפְּגָל קָאָ
צְעַדְעַ, וְיֵי חַבְטַה גַּעַטְמָן בְּיֵי אַיְצָט אַיְחָר
אַיְצָט, אַיְחָר גַּוְעָעַ פְּוֹנָה אַיְזָן אַיְבָּעַר יְעַ
עַדְעַעַעַעַעַל, אַוְיָדְחַבְטַה וְיֵגַעַטְמָן שְׁלָעַס,
וְיֵחַבְטַה פְּאַדְשְׁטַפְּגָעַן אֶס בְּעַפְּטָעַן. יוֹסֵס
פְּיִינְגָּעַן אַיְזָן, אַז דִּי זְעַלְבָּעַ אַרְבִּיְיט
זְעַלְבָּט גַּעַבְרָאַפְּטָפְּעַל בְּעַפְּעָרָעַ אַזְנָן פְּיַעַל
דְּעַזְוַילְפְּאַטְמָעַן, וְזָעַן דִּי עֲדִיוֹתִישְׁאָה-

ווערטע ווועלט געשענט מעחר
אויעסמערכא מאקיעט צו די פאר פונקטערן,
וועלבע מיר האבען דא בארייחרט. די ב'ו
אייעט געמאכט ערטאהרונג מאכט דאס
וואל אונגעראדינגעט נויטווענדיג, אויב מען
או די בילדונגס-ארבייט זאל גע-
געגעט ווערדען מיט מעחר ערפאַלן, ווי בי

א סאנאטאריוום פאר שווינדזיבטיגע.
ב' קאנזוענשאָן סוּן דער אינטערנצע
שאנגל אַין באָספֿאָן מיט צוּווִי יאָחֶר צוֹ
יזק חאָט באַשלאָפֿעַן, אָן דֵי אַינטערנצעשאָ
אל זאל אוֹיפְּבוּעַן אַ סאנאטאריוום פאר
ז' הָרָע מעמבערט, וועלכָּע זיינען אָזְוִי
וּפְגָלְיָהָר צוֹ יוּערעַן שווינדזיבטיג, לוּיט
בָּרְיִיכָּען סוּן דֵי פָּרְשִׁידְעַנְּגָעַ סָאנָאָ
טָאָרְיוּםָס פָּרָשָׂוִינְדָּזִיבְּטִיגָּעַ, קומְטָאָ
אָרָר נְרוּפָּעָר פָּרְאָצְעָנָט סוּן דָּעַם פָּאָרְטָ
וּרְאָנְקָעָן סוּן דֵי קָלְאָקָּמָאָכָּעָר רִיְּהָעָן, אָוּן
זָאָלְגָּיָה, אַיְּוָעָס דָּאָדָּגָגָעָטָה וּוּיְ
יעָכְטָה, אָזָּוּ מְעַכְתִּיבָּעָ אַרְגָּאָנִיזָּאָצָּעָ
וּ אָונְזָעָרָעָ זָאָל לְכָל חֲפָחוֹת, זָאָרְגָּעָן פָּרָ
זָיְחָרָע אַיְּגָעָן.
כָּדוֹ דְּזָעָן באַשְׁלוּסָאָן מְאָכָּעָן פָּרָאָ
וּבָאָלְבָּהָבָּיָהָאָן הָמָּנוֹן דֵי בָּאָרְגָּאָנִיזָּאָצָּעָן בָּאָ

אַלְאָסֹעַן אֲרוֹיְסָצּוֹלִינְגָּן אֵן שְׁטוּנְדִּינְגָּן
עַחֲרַלְיְבָעַן אַסְעַסְמָעַנְטָן פָּוּן אַיְזָן דָּקָלָעֶר
זְוִיָּה אַמְּבָעָה, זְוַעֲלָכָעָר וְאַל פָּאַרְדוּעָן
עַטְוַעַרְעַן אַי אַוִּיחָדִי בּוַיְאָוָגָן אַוְן אַי
זְוִיָּה דִי אַוִּיסְהָאַלְטָוָגָן פָּוּן דִּיוּן סָאנְגָּן
אַאֲרוֹיָם.

א גראיסארטינגע, א וויבטינגע אונטער-
עחמנונג. וווער קען עס לייקענען? און פון
עסטווועגען איז דער טאנאטאריוום נאך
אליע ניטא? פאר וואס. עס חאכען דאס
אדארטט שוין זיין איז דער קאסע פון
ער אינטערנשאנגל פאר דעם צוועק
יעניגטטענס 200 טויוונד דאלער? איז
אָם אַבְּעָדָן נִיט אָזֶן. אַיְן גַּאנְצָעָן אַיְן אַבְּעָדָן

עיקומען 99,13,555.99, האט די אינטערנצעי
אונאל געקויפט א גוטען פלאז איזן די
עטסקיל מאונטהיינס, אבער צו בויען דעם
אונאטאריו האט זי פשות ניט מיט
וואס. טאנציגליד קומען מענשען, מיט
ליידער פון אונזער אינטערנצעשאנאל אונ
עכען, אונזער זעל זי ראטעווען ממיש
אאס ליעבען, אונזער אינטערנצעשאנאל מוו
זי אט-אטן פטראן מיט דעם תירוז: אט-אט
אלד וועלען מיר זיך שטעלען כויען.

ונפיעלען בלוייג און דער קאר, ווואס איז
עוועזען באשטיימט פאר זיין, לוייט זוייערדע
אחז'טיקעטס, נאך זייןצען גענאנגען פון
אד צו קאר, און איבעראל געטפּאָן זוייער
עסטעס צו מאכען פרעהליך דעם עולם.
מען איז ניט אַפְּגַעַס אַחֲרָעַן פון נייד

אַדְךָ קִין צֹוּי שְׁפּוֹנְגֶּרְעֵן, אָנוּ חִבּוֹתָה וְקַטָּן.
וַיַּד דֻּרְעַטְיַהְלֵט אֵי הַוְּנָגְעָרִינְג אָנוּ אֵי דּוֹרְגִּינְג.
אָוְדָאֵי הַאֲטָם קִין עַד נִימְטָסָרְלָאוּעָן
וַיַּוְיַּד אַדְךָ, נִימְטָה אַבְעַנְדִּינְג פְּרִיחָעָר אַפְּנָעָן
עַסְעָן סַאְפָּעָר.
אַבְעָר טָוּן דַּעַסְטוּעַנְגָּעָן הַאֲטָם דַּעַר עַוְלָם
אַלְדָּר דַּעַרְטִיַּהְלֵט, אָנוּ עַר סָעָן, עַסְעָן אַ
וּוֹיִיטָעָן סַאְפָּעָר. אָנוּ גַּוְאָוְהִין. אַיְהָר הַאֲטָם
עוֹוְאַרְפָּעָן נָוָר אַבְלִיק, אַיְבָּעָרָאֵל הַאֲטָם
עָזָעָן וַיַּד צַוְּפָעָנָט מִימְטָרְדִּי שְׁפּוֹלָאָר, אָנוּ

אנצע בערג מיט טשייקעט האבען זיך
אווייזען אוית די טישען, און אויך איזו
יעל געטרענפֿע צו שטילען דעם דורשט...
וון איינער האס זיך נור געקאנט וואוּן-
ערען, וואו האבען דאס אלעט אונזערע-
ברה-לייט געקראנען ווען אלעט "נא"
עס" איז איזו שטראנג פארבאטען.

לען איז געהויבענער שפיטובגע, אוון צו
לען זייטען האבען זיך געטראגען לידער
וואן אלערליי שפיטובגען, איז אידיש, איז
וועסיש, איז איטאלאיעניש אוון די אלע
יעדר האבען אײינעם קלאר געטאבט
או די 150 מענטשען פיהלען זיך דאס מאל
אמת גליקליד.

בצ'אוועגןונג, און אויך ווועמען עם ליגט אַנְגָּרְדִּיְכָּה שׁוֹעֲרָעָה פָּאָרָאָנְטָוָאָרְטָלִיכָּקִים. גְּזִיןְ, אַזְּוֵי חָבָעָן אַונְזָעָרָעָה דָּעַלְעַגְאָטָעָן פְּרִיאַמְפָּאָג אַוּוֹנֶרֶד, דָּעַם 30 טָעָן מָאִי, נִיט אַוְיסְגָּעָזָעָהָן. זַיְיָ הָאָבָעָן נִיכְעָר אַוְיסְגָּעָזָעָהָן, וְיָיָ נְרוּיְסָעָה עַרְוּוֹאַקְסָעָנָעָה קִינְדָּעָר, וְעַלְכָּעָה פִּיהְלָעָן זַיְדָ נְלִיכְלִיד אַון לְוֻסְטִינְג, אַון וּוְילָעָן סָוָן קִין אַנְדָּעָר זַאְךְ נִיט וְיָיָהָן, וְיָיָ גַּעֲבָעָן פּוֹלָעָן אַוְיסְדָּרִיךְ צָו זַיְעָר חַאְרָצִינָעָה פְּרִידִיָּה.

אַון עַס אַיז עַדְשָׂת גַּעֲוָעָן. שְׁפָעַט אַין־עַר נְאָכָט, וּוּעָן חַבְרָה הָאָט זַיְד צּוּלִינְגָּט שְׁלָאָפָעָן. אַבְעָר אַפְּיָלוּ דָּאָן אַיז נְאָךְ נִיט גַּלְעָס גַּעֲוָאָרָעָן רֹוחִינְג. מְאָנְכָעָה הָאָבָעָן נְאָךְ דָּאָן אַוְיךְ גַּעֲטְרִיבָעָן פָּאָרְשִׁיעְדָּעָנָעָה שְׁפָאָה. אַון נִיט גַּעֲלָאָזָעָן דָּעַם עַולְם שְׁלָאָפָעָן. יַאֲךְ הָאָבָעָן יְהָ אַלְעָי יְשִׁוָּמָהָן גַּוְטְמָדָהָן.

* * *

אוית מאָלען, אַ זיינעה נײַין, אַיְן דער
וועלט אַנגעקסומען אַיְן נִיאָנָגָרָא פָּאַלְלָם.
די מִיסְטָע דַּעֲלַעַנְאַטָּעַן האַבעַן צוֹם עַרְבִּי-
שַׁטָּעַן מֶאָל גַּעַחַתְּ דֵי נְרוֹיסָע גַּעַלְעַנְעַן-
היַיט צוֹ זַעַהַן דֵי דָאַזְוַגָּע וּוֹאַונְדַּעַרְבָּאַרְעַ
גַּאַטְוָרְדַּעְרְשִׁיְינְוָנְגָג. דַּעַר אַיְינְדְּרוֹק פּוֹן
נִיאָנָגָרָא פָּאַלְלָם אַיְן מַעֲכְטִיגָּן, גַּעַוּוֹאַלְדִּינְג
אַפְּיַלוֹ אַגְּיוֹתְּ דֵי, וּוְעַלְכָּעַ האַבעַן עַס שְׂוִין
עַזְוַעַהַן עַטְלִיכָּעַ מֶאָל. פָּאַר דֵי אַבָּעָה, וּוְעַלְ
גַּעַז עַהַעַן עַס צוֹם עַרְשַׁטָּעַן מֶאָל, אַיְן דַּאַךְ
עַז אַונְגַּעַהַיְירָע עַנְטַפְּלָעַקְוָנְגָג. אָוֹן כָּאַטְישָׁ
דַּעַר טַאַג אַיְן אַיְיסָנְעַפְּאַלְעַן אַ קָּאַלְמָעַר
וּזְוֹן אַ זַּעַהַר אַונְגַּעַהַמְּעַ פִּיכְטְּקִיִּים
וּזְעַט אַנְגַּעַטְיִלְתְּ דֵי לוֹפְטָ, דַּאַךְ אַונְזָעַרְעַ
עַלְעַנְאַטָּעַן זַיְינְעַן גַּעַשְׁטַאַגְעַן זַוְיִ צְוָעַן
שְׁמִידָּט, בֵּיְ דַּעַטְעַ עַרְהַאַבְעַנְעַם אַגְּבָלִיכָּ
וּוֹן דַּעַר מַעֲכְטִיגָּעַר נִאַטְוָר. *

די מִיסְטָע פּוֹן אַונְזַיְינְעַן גַּעַפְּאַהָ
עַן זַעַהַעַן דֵי פָּאַלְלָם אַיְן דֵי קָאַרְבָּן, אַונְ

PUBLISHED every Friday by the International Ladies Garment Workers Union
1000 Avenue of the Americas, New York N.Y. Tel. STuyvesant 1-1260
M. SAMUELSON, President J. JANOWSKY, Editor

A. BAROFF, Acctg. Mgr., B. LIEBMAN, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
VOL. II, No. 10. NEW YORK, Friday, May 7, 1920.
Entered as Second Class Matter January 10, 1919, at the Postoffice at New
York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1109

ענ"ד רעדאקסטרד'ס נאשין - כיבעל

אויף אונזער "פֿעַטְשָׁעַל" נאָד שִׂיקָּנוֹא

רְבוּעַ אַיִלָּדִיקָע்

מאנ-יקארם, ווי דורך א כשוֹת, אומגעוואָן-
דעלט געווואָדען אַיִן עפּוֹאָס אַינְטִי מַעַם,
אַיִלְבָּעָדָה, אַיִן אַיְלָעָזֶר חַיִּים.

וַיַּעֲרֹעַ טוֹיוֹעָנְדָע אֲרִינְגָּמָה שִׁירָעָן אֵין דָעַ
גְּדוּיָסָעָן אַשְׁלָאָגָר אַזְׂדִּיקָרְדָּאָס, וַיָּאוֹ אֶת
קָאנְגְּוָעָנְשָׁאָן וַיַּעֲרֹעַ אַפְּגָעָה אַלְטָעָן אָנוֹ אָוִיָּה
אָוֹ אַוְתָן אַפְּגָעָעָן וַיַּיְעַד קְבִּילָת גְּנִים צְוָיָה
דָעַר פָּגְזָוָעָנְשָׁאָן.

אַחֲרֵי דָעַר, לֹיִט אַיְדָה עָרָה, הָאָט דָעַר
שִׁימָאָגָאָר "פָּאָרוּעָהָטָס" בַּאַשְׁלָאָסָעָן אָוִיָּה
וַיָּיַן שְׁטוֹיְגָעָר מְקָבֵל גְּנִים צְוָיָה וַיָּיַן אַזְׂדִּיקָרְדָּאָס
דָעַלְעָנְאָטָעָן. עָרָ לְאַדְעָט אַיְיָן דִּי פָּגָעָע
קָאנְגְּוָעָנְשָׁאָן צְוָי אַפְּגָלָעָרָר פָּאָרְשָׁטָעָן
לוֹגָג אֵין אָן עַגְגִּילְשָׁעָן פָּעַטְטָעָר אָנוֹ דָאָן צְוָי
אַבְּגָעָט, נַאֲפִירְלִיהָ, וּוּעַט דָעַר שְׂיָה
סָאָגָעָר דִּישָׁאָגָט בַּאָאָרָד וַיָּדַר תַּרְדִּימָט
גְּיַיט בַּאָנוֹצָעָן אָנוֹ אַיְיָשָׁפָאָרָעָן וַיָּיַן בַּאָגָן
סָעַט לְכָבָוד דִּי דָעַלְעָנְאָטָעָן.

אַבְּגָעָר עַפְּ אֵין גְּיַיט גְּוֹט צְוָי פָּאָרְכָּאָר
פָּעָן דִּי פִּישָׁ פָּאָרָן גְּעָזָן, דָאָס אַלְעָט דָאָרָה
עַדְשָׁטָקְוּמָעָן, אָנוֹ גְּזִוְיָס וּוּלְ אַיְדָ גְּיַיט
פָּאָרְטָעָהָלָעָן צְוָי טִיְּלָעָן וַיָּדַר מִיט אָזְנוֹעָר
דָעַר לְעוֹזָר מִיט אַלְזָן, וָהָאָס אַיְדָ וּוּלְ וּתְחַן
אָוִיָּן חָעָרָעָן, כָּאָטָש, לִיְיָדָר, קָעָן אַיְדָ גְּיַיט
עַזְוָאָגָעָן צְוָי טִיְּלָעָן וַיָּדַר מִיט זְיַיט דָעַט
גְּדִיזָעָן פְּעָזָס, וָהָאָס וּוּאָרָט אַוְיָר אָזְנוֹעָר
דָעַר יְזִיל וַיָּיְגַּעַן דִּי עַדְוָהָרָתָגָגָעָן וְהַר
פָּדְזִיעָט, אָנוֹ לֹיִט אַלְעָרָטָמָיָס וּוּעַט קְיָהָיָה
גְּעַד גְּיַיט דָאָרְטָעָן אָנוֹ גְּיַיט קָעָגָעָן וַיָּדַר פִּיהָ
לְעַזְנוֹגָיְשָׁטָן.

אַבְּגָעָר, וַיָּדַר גְּזִוְיָס, וּוּגָעָן דָעַט אַלְעָט
וּוּלְעַלְעָן דִּי, לְעוֹזָר וַיָּדַר יְזִיל דָעַר יְזִילָמָעָן פָּאָן דִּי
פָּאָלְגָעָנְדָע בְּדִיעָת, דָעַר יְזִיל פִּיהָל אַיְדָ צְוָי
דָעַר יְזִילָהָלָעָן עַטְיוֹאָס פָּאָן מִיְּגַע אַיְיָרְדִּיקָעָן
אַיְיָר דָעַט פָּפְעָשָׁל פָּרְדִּיאָן, גְּזִיָּה וּוּלְבָעָן
מִיד וַיָּיַן אַדְיָסְגָּעָנְדָהָרָעָן פָּאָן גְּזִיָּה
פָּרְדִּיאָן פָּוּגָעָלְפָרְדִּיאָן חָמָס אַוְיָר וַיָּדַר
גְּזִוְיָס אַלְגָעָנְדָהָרָעָן וְהַר וְהַלְּבָדָהָרָעָן

עֲסָקוֹן. פְּאַרְדּ טִישִׁינְג் פּוֹן לְאַקְאֵל 25

ען נאכטנאנער. פון צוישריםטט פון דער קאנזענשטיין
נו-אומגעטס קאנמייטע פון דער פאנציאַן
שישער פאנרטוי לאזט זויבען דעם עגן.
דרה, איז די ס. ס. קאנזענשטיין זונעט
אלטען ווערטן אין ני' יאנק אין דעד
פון דעם 8טען מאַי; אויף דעם 9טען
הפטט די פאנרטוי אַנדזיסען מאָס.
ינגע אין מעדים אַן סקורער גאנדרען, זוואּ
העלענאטען וועלען באָנדים ווערטן,
אויר געלארען ווערטן צו אַ „דינער“,
ז וועט אין אַן אַמאָן אהום, דעם 10טען
, גענשבען ווערטן צו עהרע פון די
ענאנטען אין סענטראל אַפעראָ הייז.
ען. באָאָר ווערט אַת'ס צוישריםטט
אַדערן צו שיקען צווויז פאנטרעטער צוּפּ
ער" פאָר די דעלענאטען. ברידער
זאן אַן זויזנלאָס ווערטן ערדוועהַלט
די פאנרטעטער.

שווועסטער סידי ראקייאת שיקט אידין
ר. תעינגענאייע אלס מיטנלייעד פון/
אַרד, זעלכען זי אַיז געצווואונגען צו
ילאוזן צוליעב אַיהד יְשׁוֹאָבָעֵן גַּעֲזָנָט,
עַפְנוּ. באַארד נעהנט אָן דִּי דָּעַיְנָנָאַיעַ
סְּדָרִיךְעַנְדרִיךְ זַיִן בָּאַהֲרֹן יְעָרֵעַן צו שְׂזָעַם

ראקאנט. צוירעסטער איזוואָ דענשֶׁר, פֿעַרְעַטְעַדְיוֹן
הער אַדְגָּאָנִיְּזָאָן קָבְּצָאָן, פֿאָרָן
זָכָּט, אוֹ דָעָר בָּאָהָרָד זָאָל עַדְזָעַהָלָעָן
עַזְּעַז דָּרְיוֵי מִיטְנָלְיעָדָר אָזְוֵיְדָי פֿלָאָזָן
פֿאָזָן דָּי דָּדָי זָאָס הָאָבָעָן רָעַזְגָּנִיְּתָמָן
הער אַדְגָּאָנִיְּזָאָן קָבְּצָאָן, דָּי פֿרָאָזָן
וַעֲדָט אַיְבָּרְגָּעָלָטָוּט אָז דָעָז נְעַמָּסָן

גרודער זיידמאן, זעלכער האט זיך ניט
ג. צוירקנעקעהרט פון און ארנהן זיך
טרייב פאר דער אינטערגעישאנעל אייז
דעט פאסטיעיך קאוסט, דערצעהלהט
די מיטגליערדע פונט עקי. באחד
גען דעם צוישטאנדר פון די ארבײטער
דער דארטיגער זוייסט און הרעם אין
טרייב. בה. זיידמאןס אינטערזאנט
מייטהיילונגנען ווערטען אוינטערזאנט
סעהעדט און בה. זיידמאן ווערט באַ
גראָט.

עם וערט דאן אויפגענוכען די דען
גענרטאציע פון רעם באָאַרד אָנוּ דירעך
דעם, צו שאָען אַ בְּאִיזטַּעַן-דִּינֶן סְטוּרֵיך
אָג פון אַ האָלְבִּימְלִיאָן דָּאָלָּאָר. די פְּרָאָר
ווערט פונְסָעָן עָקוֹן. באָאַרד לאָנָּג דִּיסְׁ
אָירטָן, אָזָן עַמְּשָׂעָן באַשְׁלָאָסָעָן אָזָן
דעָהָלָעָן אַ קְּפָמִיטָע פון דָּרוּי, אָזָן זַיִן
פָּעָן דָּעם דָּאוֹיְגָעָן גַּעֲדָאנָק מַאֲכָעָן פָּאָזָן
עד צוּוִישָׁעָן די מִיטְנְלִיעָהָר, אָזָן וְאָזָן
אָזָיך אַזְּיָסָאָרְבִּיְּטָעָן סְאַקְרָעָטָע פְּלָעָעָן
פָּאָר דָּעָר אַרְבִּיָּס פון שאָעָן אָזָן
זַיִיך פָּאָנה. בְּרִיחָר פָּאָדָמָאָן, פָּאָרָה
אָזָן שָׁהָעָטָר פָּעָקָעָר, וְעוֹדָעָן עָרָה
וְלָטָן אָזָן דִּיעָזָר קְפָמִיטָע.

בשנה עלה אוך תיבב גטווארטן אט זדרזאלטן
וואו אונד זונט אונד ארכן זדראלט אונד זדרזאלטן
ביזנט אונד זונט דער גטווארטן זדרזאלטן אונד זונט
הען דה גטווארטן זדרזאלטן גטווארטן זדרזאלטן
הען זונט האט דה גטווארטן זדרזאלטן
הען זונט האט דה גטווארטן זדרזאלטן
עיטרנט אונד פון אט גטווארטן זדרזאלטן אונד
אטלנט אונד זונט גטווארטן זדרזאלטן אונד זונט
הען זונט אונד זונט גטווארטן זדרזאלטן אונד זונט
הען זונט אונד זונט גטווארטן זדרזאלטן אונד זונט

בְּאַתְּ-עַמְּדָה זֶה, שֶׁ אֵין תִּשְׂבֹּח אֶתְכֶם עַד
רַבָּת, אֲזַז זֶה תִּשְׂבֹּחַ בְּזַהֲרָה כַּיּוֹן רַבָּתְךָ 11.
בְּאַתְּ-עַמְּדָה חַיּוֹת נָפָר דָּו גַּמְבָּע סְדָרָת
לְלָנוּ דָּא אַמְּדָרָה, אָזְנָן וְרוֹצְחָם אָזְנָן
בְּאַתְּ-עַמְּדָה, לְמַלְלָה, זֶה דָּה — זֶה אַתְּ-עַמְּדָה.
דָּה אָזְנָן זֶה זְבוּכָּה צָוָה דָּה אֵין

...סוד גנאלוגיה...
אוון שדרותל אויד דזקע שזבבעל אוון
אלטנוויק איזראז, האב צייד גענערענער, די
הס אסת, אז פאלטנטיאט הפען טפלונגט
ריזלינג עריגען ערומס סיבוז, אוון או עזני
ד אונט זפּ צוועגען צויפּ יאנען צוילונגט
ביי די בָּלְאַפּוֹוִוִילְס? אוון אויב שווין
כֵּר שווין ווילן אז די איזראז ווילן עס
צָהָבָן, ווילט סייר איזראז גוינט צוילונגט
...העט...
...העט...

... אֲמִתָּה וְאַתָּה תְּרַכֵּל דָּבָר דָּבָר נְכֹזֶן עַל
... וְעַל כָּלֵב יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל כָּלֵב בְּשָׂרֶב
... בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יְהוָה יְגִבֵּן וְעַל כָּל דָּבָר
... קָדוֹשׁ. שָׁבֵר עַד חָסֵךְ אָנוּךְ בֵּית גְּבֻרוֹת סִינְמָן
... שָׁבֵר דָּבָר וְעַם אִיךְ זָהָב סִינְמָן תְּחִזֵּק
... בְּדִיחָצֵר בְּדִיחָצֵר לְרֹבֶץ בְּדִיחָצֵר
... דִּיחָצֵר סְגִּין נִימָּזִים בְּלִבְנָה.
... אָנוּ זָהָב דָּבָר נְבוּסִים יְהוָה שְׁרָבָבִים וְהַלְּבָב
... בְּבֵבָה, אַלְפָת וּ בְּדִיחָצֵר אָנוּ שְׁלָמָן
... בְּבָתוֹת גְּדוֹלָה טְבָנִים צְעַדְנִים שְׁוֹתָלִים פְּדָר פְּלָעָם
... אָנוּ שְׁלָמָן אָנוּ יוֹמָן שְׁנוּ זָהָב לְעַרְבָּנוּ גְּמָעָם
... אָנוּ (אָנוּ) אַשְׁר אָנוּ זָהָב שְׁבִיאַתְלָעָם אַתְּ
... וְוַיְלָפָט אַיְלָזָר אָנוּ שְׁבִיאַתְלָעָם אַתְּ
... דָּבָר אֲמִתָּה אָנוּ שְׁבִיאַתְלָעָם אַתְּ

בנארטש ענדערען פעלטן 6 פון
וועש פרטשלע, ווועט בעזיזה ווועט ווועט
וועתכליבע קאנדרטנטן עלס רעלגען.
ווערט ער פאנזונונגשאָן.
עפּ אַיִל אַז אַז אַז אַז אַז אַז אַז אַז
גְּלִיכִים, אַז אַז כְּעַטְפָּטָר צְוֵין אַז לְאַפְּלָל
גְּלִיכִים אַז אַז אַז אַז אַז אַז אַז אַז
אַפְּטָר — אַז אַז נִיט טָרְמָן לוֹטְשָׁען פְּשָׂר
רַעֲלָאָטָן וּ רְעָר פָּאנְזְוּנְגָשָׁאָן בְּלוּזָן
רַעֲשָׁר, וּוּסָט עֶר אַז אַז נִיט פִּינְזְּרַקְטִיּ
וּר לְיִהִידָּס נְאַרְמָעָנָט זְוַרְסָעָר, כְּבָטָש
אַז אַז וּוּתָר פְּרַטְפְּשָׁעָר טְזָעָר אַז
חַתְּרָר פָּוּן אַז לְיִהִידָּס נְאַרְמָעָנָט זְוַרְסָעָר

אָוֹב עַזְוִי יֵחֶר מֵזָן אֲמַעַט פָּאָר
גָּעוּתָה נְלִיכָּעַן רַעֲלָעָנָט, דָּאָן מְאַכְּטָה רָעָם
לְכָעָן מְשַׁחַ-צִוִּישָׁ אָוִיד פָּאָר דָּעָם בְּעַמְּשָׁיָה
וְזָה, נְעַמְּטָא אַבָּעָר נִיטָּצָו בְּיָי אַלְפָאָלָה
יֵיאָן דִּי פְּעַלְיָכָקִיט צָו זִיְן סְאַרְטָרָא
וְזָה פָּוּן אַיְחָר בְּעַסְטָעָן אַוְן פְּרַאַקְטִישָׁ
אַעֲזָעָן פְּרַאַקְטִישָׁעָר.
אָיְדָהָב גָּאָד פְּיַעַלְעָס צָו זָאָגָעָן וְעַ
זָן פְּיַעַלְעָס אַגְּדָעָרָע פְּוַנְחָטָעָן פָּוּן אַוְנוֹעָר
וְגַסְטִיפּוּעָיָע. וּוֹעֵל אַיְזָקָה בָּעָרָה דָּעָם מְאָלָה
וְלָגָעָן אַוְנוֹעָר רַעֲדָסְטָאָר אַוְן אַיְבָעָרָה
וְזָעָן עַדְעָס פָּאָר אַנְדָעָרָע.
אַלְלוֹא, אַיְן קַהְרָעָן רַעֲזָוְמִידָּט, וְאַסְ
רְ חַהְבָּעָן בְּזָוִעָט דְּעֻזָּוְגָּטָן:
ג. טַיְר וְאַלְעָן גְּרִינְצָעָן אֲסְפַּעַצְיָעָ
וְזָן אַרְגָּנָן יְאַצְּיָאָגָס דְּעַטְאַרְטְּמָעָנָט אַגְּ
פִּיחָרָעָן שָׁן אַרְגָּנָן יְאַצְּיָאָגָס. דְּדִיאָוּ
בָּעָרָה' נְאַגְּעָעָן לְאַגְּלָה צָו אַרְגָּנָן יְאַגְּזָאָן דִּי
זְוִיעָן - פְּלִירָעָד - אַדְבִּיְתָאָר אַיְן אַלְעָ
זְוִיעָן

2. פיר ואלען העבערען די פער קאַטשען אליטש טעקס צו דער אינטערנעם נאל
די זי זאל אַמְשָׁטָאנְדָּע זיַּין דורךיזעפֿיעַן
נון די אַהֲנָגָנוּ וְאַתְּעִיאָנְפּֿקָאַפְּרִינְס אָנוֹ
וּמְפַעַּמְיַט עַרְפָּאָלְגָן.

3. פיר ואלען אַגְּנָעָמָן אַפְּלָאָרָע

טעלונג צו רער מאנגלייכער גרויסער
ימיגראצייע פון אינזערע אומניליכיבע
וועסטער און ברידער אויה יענער וויס
.

ה. מיר זעלען שאבען אַ נאָדרעַל
דייד רעפארטמענט אויסערהאלב דער
מעריךאון פֿערערײַישָׁאָן אַ לִיטְבָּאָר, באָ
טעהאנד פֿוֹן דער אַיגטערגענטען אל ג.
ו. י., דער אַמְּאַלְנְאַמְּיִינְד, פֿאַרְדָּה,
עט אָזֶן קָעֵם מִיקָּרֶט, פֿעַנְסִי לעדר
דס אַרְבִּיטְרָאָר אָזֶן פֿלְשְׁגְּצָוָעָן צוֹזָאמָעָן:
וְהַגְּעָן אַ קִידְצְּשָׁעָן אַרְבִּיטְרָאָר גַּוְאָךְ;
וְהַגְּעָן שְׂלָחָרְלִיכָּעָן מִינִיבָּזָם וּוַיְדוֹזָץ
קְיִילְ; ג) וְהַגְּעָן סְפָּאַטְעָרְצָיאָן אָזֶן אַ

ו הילטער פערטיזן באלאך, זונדען זונגענד זונגענט
ו. 6. פיר דערען זונדען און דהויס פאר
ער איגטערנצעטאנל און די לאקאל זוּ
אנס.

7. פיר מאוזען ארטאגניזירען א ריס-
דריפט פאונטיל אין ניו יאָרְק, זונז די 92
ויזענד מיטנליידער פון דער א. ג. ג. זוּ.
אַלעַן צוֹאָכָעָנָאָרְבִּיכְּטָן פָּאָרְבֵּן וְרוֹזְוִילְ-
זִין פון דער גאנגער מיטגֶּלְדָּעָרטָט.

8. פיר מזען בענלייך בעבען, אַז די
דאקטישע טהווער אָז בעאמטע פון די
אַקָּלָם וְאַלְעַט קענשע דעלעגאטָען זִין צוּ
קָנוּעָנְשָׁאָנס פון דער א. ג. ג. זוּ. כאָטִיש
וְזִינְעָן נִימְקִין פָּאָקָטִישׁ עֲרָמָעָנט

וְנִזְאָר פֶּן יַדְשֵׁלִים ?

ו' סכאל געוויהיזט און זילאָדעלסִיא, און
שרט, פְּרַיְלָו און פְּמַעֲרַבָּן, און אַזְּרַח וְשַׁבָּת
ו' קְיוֹן בְּעַפְרָע שְׂטוּבָה וְוֵגֶן יְהֻדָּה און
אַזְּרַח דָּרָה וְוַעֲלָת נִזְבָּה. חָנָן תְּרוּמָה וְוֵגֶן
יִצְחָק

מִדְבָּרֶכְךָ אָזְנָבָתְךָ בַּיִתְשִׁקְאָגָא

וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה

י"ג טהרה וטהראת קרי

בלוז ר' לוי הילברגער מאפאלס ז"ה
בצ'ו טהראניינט דהויזען זיך פון רוף
זיך אנטולס דהויזען בזאואר. ר' לירטס
וויזט פליקטער ר' פטלרמן דהויז
כ'ישט ר' פראנט דהויז פיטר
ר' וויזט פהס דהויז, ר' הויז דהויז
און פיטרמן פיטרמן ר' שטראטיזער
לטאל לאיגאנט ר' טראטיזער פיטרמן
און פלאט פיטרמן פיטרמן פון וויזטיזער,
אי' זיך אלליין אויניגטיזער ליטשטיין.
איכת, איז פיעז פון פון עט זהה חעל
בען פיר זיך פיטרמן פיטרמן ר' אגדערע
ארויס: פיטרמן פיטרמן מלט פיטרמן רוזן
העלמן פיטרמן פיטרמן שטראטיזער
און ברויזר פיטרמן פיטרמן פון רוף זונגעז
ביזט זונגעז אנטולס זיך אנטולס זיך —

עֲקָבָא מִשְׁעָן שְׂמֹרֶץ

ט' ט' פ' קדשין

15. סאלט פֿרְרַעֲדָעָן דְּעַטְאֹוִוֶּה אֵין פֿאָרְזָעָן
אָלְוָן. 16. פֿאָרְזָעָן פֿרְעָוָה בְּעֵנֶךְ דְּאָמָר
חַיְּסָטָן. פֿאָרְזָעָן בְּעֵנֶךְ פֿוֹן דְּרַעְסָעָרָה שְׁפָעָרָה
לְאָנֶר צְוָתִיְּרָטָן. אָלְוָן אָגְשָׁעָנוֹנָאָרִיעָסָן. אָלְוָן
קָהָוָטָן בְּעֵנֶךְ. "רַעְזָעָרָה סְיָטָן בְּעֵנֶךְ"
אָלְוָן "עַנְטָרָה רַעְזָעָרָה סְיָטָן בְּעֵנֶךְ".
אָלְוָן דְּאָמָר אָלְוָן אָמָרְתָּה. 17. אָרָה
סְעַנְטָה דְּהָאִים אָלְוָן שְׁיָקָדוֹן.
אָבָעָרָה דְּרַעְזָעָרָה חַבְּבָעָן דְּבָעָנָה
כִּיטָּן וְעַהָּאָרְטָעָן אָלְוָן וְעַרְעָעָן אִיגְעָנָה
סְיָסָם. דְּאָס וְוְהָמָטָן דְּעַיְוָעָן אָרְזָעָרָה
פְּאָרְדוֹסָטָן אָלְוָן צִיגְעָן אָלְוָן דְּעַזְעָעָן
הָאָטָן דְּשָׁם נִיטָּפָרָאָנוֹן. דְּרַעְזָעָרָה
הָאָבָעָן דְּבָעָנָה עַנְטָרָה רַעְזָעָרָה
אָנְדָרָעָה. נְרַעְסָעָרָה בְּעֵנֶךְ אָלְוָן חַרְזָעָן פְּאָרְלָאָן.
18. אָלְוָן צִיגְעָן. דְּרַאְגָּטָן בְּעֵנֶךְ הָאָבָעָן
רַעְפָּאָנִידָט וְיִעָּרָה. 19. אָלְוָן רַעְזָעָרָה
כִּיטָּן דְּרַעְזָעָרָה סְיָטָן בְּעֵנֶךְ אָלְוָן
"רַעְזָעָרָה סְיָטָן בְּעֵנֶךְ". 20. אָלְוָן
דְּרוֹיְסָטָעָן עַנְטָרָה רַעְזָעָרָה בְּעֵנֶךְ אָלְוָן אִירָה
שְׁיָקָאנָה אָלְוָן סְעַנְטָה-לְזָוָהָיסָן.
21. דְּעַרְסָאָרָה אָבָעָרָה הָאָבָעָן דְּעַנְטָרָה
רַעְזָעָרָה בְּעֵנֶךְ גַּעַבְּנוֹטָה הָאָבָעָן אָלְוָן
אָלְוָן רַעְזָעָרָה סְוָרִיךְ אָלְוָן דְּבָעָנָה
פְּרָאָנוֹן-עַס צְוָרִיךְ אָלְוָן דְּעַרְלָעָן
אָלְוָן נָאָרָה דְּרַעְשָׁטָעָן אָלְוָן דְּעַרְלָעָן
פְּרָיְגָעָן וְיִעָּרָה. 22. פְּאָרְקָעָה קְוִיְּפָעָן
אָוִוָּס מִיטָּן נָאָלָה. גַּעַבְּנוֹטָה דְּיוֹעַלְבָעָה דְּעֵ
פְּאָזִיטָאָלָס דְּאָס גַּלְדָּרָה אָדָרָה נָאָלָה אָלְוָן
סְרָאָנוֹן-עַס צְוָרִיךְ אָלְוָן דְּעַרְלָעָן
אָלְוָן נָאָרָה דְּרַעְשָׁטָעָן אָלְוָן דְּעַרְלָעָן
פְּרָיְגָעָן וְיִעָּרָה גַּלְדָּרָה אָוִוָּס גַּעַבְּנוֹטָה
גַּעַחְטָה דְּעֵרָה פְּאָנִיקָּה שְׁנָעָלָה פְּאָרְיְבָעָרָה אָלְוָן דְּ
לְעַצְעָטָעָן אָלְוָן דְּעֵרָה לְיִוָּן גַּעַבְּנוֹטָה אָוִוָּס וְיִעָּרָה
פְּאָרְלָאָנָה אָלְוָן קְעַהְרָעָן זְיָדָה אָלְוָן אִים אָהָיָה
זְרוֹהָיְגָטָעָן.
23. אָפְּאָנִיקָּה אָלְוָן דְּרַאְזָעָן פֿוֹן אָעָקָאָה

בריעת מוז אנטרייד

(ארויַסְגָּעַזְעַפְעַן סְוִין כְּרִיעָה עַזְמָיוֹרָאָה גַּדְלָזְגָּעָה)

עורך אונליין נטן

גָּלְעָם, כַּפְסֵסֶת שִׁיר שְׂוֹר עֲדָד, 19 אַיִל 19
עַדְשָׁעַד פְּלָעָמָה וְעוֹרָה זָבַר אַבְשָׁלָמָה וְזַעֲמָרָעָה
דְּרָשְׁשָׁן 19 שְׁלָמָעַ בְּנָמָרָה יְמָשִׁיבָמָה, 19
הַזְּמָעָרָבָעָלָעַן שִׁיר זָבַר גַּזְבָּרָה 19 אַזְבָּרָה 19
וְשָׁעַן אַזְבָּרָה פְּלָמָרָה, פְּעָלָה, 19 אַיִל 19 דְּבָרָה
וְפָעָרָה קְוָמָה אַזְחָרָה אַרְבָּוֹת מִזְרָחָה דְּבָרָה סְמָךָ
וְפָטָמָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה סְמָךָ
שְׁלָעָה גַּעֲדָעָה דְּבָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
בָּלָה, פָּזָר וּזְעָלָעָה דְּעָרָבָה אַזְחָרָה גַּעֲדָעָה אַזְמָרָה
זָעָר בְּאַשְׁפָוֹתָשָׁעַן אַזְמָרָה קְלָשָׁרָה עַדְשָׁעָרָה עַדְשָׁעָה
לְבָרָה, זָעָן פָּזָר וּזְעָלָעָה עַם חַבְבָּעָן אַזְמָרָה אַזְמָרָה
אַזְבָּעָרָה אַזְבָּעָה אַזְחָרָה זָעָשָׁה אַזְמָרָה צְמָעָה
אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
סְיִונְשְׁטִיוֹן אַלְמָן, — פָּזָר וּזְאַלְמָעָן גַּעַעַן
קְרָבָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה גַּעַעַן אַזְמָרָה אַזְמָרָה דְּעַבְתָּשָׁעָה
אַזְבָּעָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה דְּעָרָבָה אַזְחָרָה אַזְמָרָה
בְּשָׁעָה גַּזְלָמָה, זְעָמָל 19 קְעָן בְּשָׁוָת אַזְמָרָה 19
סְוָחָרָה, זְעָמָל 19 קְעָן גַּעַעַן אַזְמָרָה אַזְמָרָה
עַמְּזָעָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
גַּעַטְעָלָה בְּעַשְׂרָה דְּזָבָבָה, 19 אַזְמָרָה גַּזְבָּרָה 19
אַזְמָרָה דְּעָרָבָה אַזְמָרָה גַּעַטְעָלָה, 19 אַזְמָרָה גַּעַטְעָלָה
אַזְמָרָה, גַּעַטְעָלָה 19 אַזְמָרָה דְּזָבָבָה דְּבָרָה
שְׁפָטָעָלָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
שְׁפָטָעָלָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
שְׁפָטָעָלָה 19 אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
דְּמָדָעָלָה 19 אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה
חַבְבָּעָן גַּזְעָה 19 דְּזָבָבָה 19 אַזְמָרָה אַזְמָרָה
בְּעַרְעָה, זְעָלָלָה מִזְרָח דְּזָבָבָה 19 קְרָבָבָה 19 אַזְמָרָה
אַזְמָרָה 19 אַזְמָרָה, אַזְחָרָה פְּלָמָה 19 אַזְמָרָה אַזְמָרָה
פְּאַרְשָׁוֹעָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה אַזְמָרָה, פְּבָעָה 19 אַזְמָרָה
פְּאַרְלָאַגָּה, דְּבָרָה 19 אַזְמָרָה 19 גַּאֲרָה פְּאַרְעָמָה
לְבָבָה אַזְזָעָרָה דְּעַבְתָּשָׁעָה, דְּבָרָה שְׁזָבָבָה 19 אַזְמָרָה
19 אַזְמָרָה 19 אַזְמָרָה בְּזָבָבָה, 19 אַזְמָרָה 19 אַזְמָרָה
דְּאַרְבָּה אַזְזָעָרָה עַדְשָׁעָרָה, 19 אַזְמָרָה דְּבָרָה „גַּעַעַן“
רַעַבְעָזְקָוָתָה” אַזְמָרָה קְרָבָבָה פְּלָמָה פְּאַרְבָּה
סְפָרָה דְּעַבְתָּשָׁעָה

**צָו אֶלְעַלְמָאַלְמָן אָזֵן מַעֲמַבָּרִים פֹז
דָעַר אַינְטַעַרְנִי שָׁאַנְאַל לִיְדִיעָם
גַּאֲרַמְעַנְט זָוָאַרְקָעָרִס יְזַנְיאָה**

רָאשַׁת־עֲזֹרְבָּגְדָּד

יעדר פרינד פון דער רענד סקוהל פון סא ציאַלע וויסענשאפט וויס פון דער גרויסער גע פאהרד וועילכע שטעהט איהר סאָר איז יעטיגען מאָמענט.

אויב דער סענאנט בילל נומער 1,274 וועל-
כעה איז אַגְּנָעָנוּמָעָן גַּעֲוָאָרָעָן בֵּיִסְטְּיִיט סֻעָּ-
גָּאָט אַיְזָ אַסְסָעְמָבְּלִי וּוֹעַט וּוֹעַרְעָן אַגְּעָעָז —
וּוֹעַט דֵּי רַעֲנָד סְקָוְהָל מַזְוָעָן אַגְּפִיחָרָעָן אַסְגָּ-
סְטִיטְוָצְיָאַגְּנָעָלָעָן קָאָמָה אַיְזָ דֵּי קָאָוְרָטָם פָּאָרְפָּרְיִיְ-
הִיְתָאָט אַיְזָ בִּילְדוֹנְגָן. אוֹבָדָר בִּילְלָ וּוֹעַט נִיתָ-
גָּעָסִינָט וּוֹעַרְעָן בֵּי דָעָם גַּאֲוָעָרָנָאָר אָוּזְדֵּי רַעֲנָד
סְקָוְהָל וּוֹעַט חָאָבָעָן אַגְּלָעָגָנָהִיָּט צָוּ פָּאָרְגָּרָעָן
סְעָרָעָן אַיְתָר אַרְבָּיִיט — דָאָן וּוֹעַט זַיְ דָאָסָעָן
טְרוֹיוּעָנְדָעָר דָאָלָאָרָס צָוּ דָעָקָעָן דָעָפְ-פִּינָּגָנָצִיעָלָעָן
פָּאָלָלָסָט וּוֹעַלְכָעָר אַיְזָ פָּאָרָאָרוֹאָכָט גַּעֲוָאָרָעָן
פָּזָוּ דָעָר לְאַסְמָקָהִמְיטָעָ דָוָרָךְ אַיְתָר בִּיְזָוּיְלִינְגָעָן
אוֹזָ פָּאָלְשָׁעָר פָּאָבְּלִיסִיטִי.

**אִידָּר וּעַלְכָעַ לְעוֹזָת דָּאָם
שְׁמֵיעַמְּאִידָּעָר עַס אַיז צָו שְׁפָעַט**

אריב אידער פיזעלט או אידער קענט געבען
בלוייז איז דאלאר, מאכט עס פינגע, איריב אידער
דענקט או צעהן דאלאר איז אייער בייטראג —
מאכט עס פינגע אונ צוואנגציג אונ שיקט עס גלייד,
אריב אידער ווילט ראטעווען אייער סקוהל.

שיקט עם צו

BERTHA H. MAILLY, EXECUTIVE SECRETARY
7 East 15th Street, New York, N. Y.

סודם טופטן

**מוֹרֵשֶׁתְּ דָעַת רַבִּישָׁקְפָּר
טוֹן דְּ לְזֹועָה.**

אין ענדע פון יאחד 1919 האט ברוד
דען א. סילווער געמווט מאָרלְאַזּוּן די
וועיאן צוֹלִיעֶב זַיִן גַּזְוָנֵד אָוּן וּוּן דָּעַר
זַיְעַר מענעדיזער אַיז גַּקְוָמָעַן האט ער
געטונען דַּיוּז אלע אַינְסְטִיטֻוּשָׁאנְס אַין
לְעַבּוּן, אָוּן ער פִּיחַלְט אָז ער האט אַ
ברוייט, דַּיְיד סְעַלְד צָוָם אַרְבִּיְיטָעַן וּוּיְיל די
מעמבערטס פִּיחַלְעַן אָז אָזּוּי וּיְ מַעַן כּוֹז
הַאֲבָעַן לְוֹסְט צָוָם אַט עַמּוּן
אָזּוּי כּוֹז מען חַאֲבָעַן די אלע אוּבְּעַמְּדָעַר
מַאנְטָע אַינְסְטִיטֻוּצְיָאנְגַּן. פִּיעַלְעַס דָּאַרְתַּ
נַאֲך גַּעֲטָאָן וּוּרְעָעָן אָזּוּז דַּיוּזָעַן גַּעֲבִיעַט.
עַס אַיז נַאֲך דַּאֲך פְּלַאְצָע בְּעַסְעַר מַאֲכָעַן
דַּיוּז אלע צְוַיְינְגַּעַן אָוּן אַפְּטִילְוָנְגַּעַן פָּאַן
דען יְוָנִיאָן. די יְוָנִיאָן מַאֲכָט אַוְיד אלע
פָּאַרְבָּעַרְיְּטוּנְגַּעַן אָז אָזּוּי בָּאַלְדַּר וּיְ די
אוּמְשָׁטְעַנְדָּעַן זַוְּלָעַן עַרְלְוִיבָּעַן, צָו מַאֲכָעַן
די לְעַצְטָע אַנְשְׁטָרָעַנְגַּגְעַן צָו אַרְגָּאַנְיָוִיד
רעַן, אָזּוּי צָו זַגְעַן דַּעַם אַכְּפָטָאַל פָּוּ
טְרוּיְיד.

זום שלוס מווערמאנט זיערטען, און
איין די גלע קעטמעע, וואס לאפאָל 15 האט
דורכגעטמאכט איין די אינטערנעשאנאָל
דויך איהר פֿרְעֹזִיְדּעַנְט אונ סֿעְקְרָעְטּעֶר
געשטעאנען איין פֿרְאָנְט אונ געהאלטען מיט
ראט אונ טאט.

מיר נראטְזְלִירַעַן אונזער אינטערנְעַ
שאנאָל צו איהר 15טער סֿאָנוּעָנְשָׁאוּן אונ
צו איהר 20 יאַחֲרִיגְעַן יּוּבְּלִילְעָאוּם, מיר
וועינשען איהר ערפאָלְג אונ נְלִיכְס אֵין אַיְחָ-
רָע צוקונטמִינְעַ ערבייט.

וועיסט אונז דראעס מאכער יוניאז
אוו פילאָד „לאפאָל 15.
ת. דיזובערג,

דושענעראל מענעדזער.

RECORDED

דאנס רעוזאלוציאן.

קאנטלאער. 142-24 טמע סט. פאריז אומעלט
מייר, די ארכויניטער פון געמעל און

צ'ו א שאמ פיטינגן, דדייסען אוים א דאנק
אשוו. צויענער לאַזער פון אַטערוֹפָאָן אַפְּרִיך.

בורדער סאל מעדן, אונ-אויד דעם ביז'ן
עומס מעגעזעטער פון אטלויטון אונ-ען,

נעם אַיִדְרָעֵנֶט, בְּרוֹדָעֵר סְעֵט סָקָעָר,
אוֹן צָנָ אָנוֹגָעֵר, שָׁאָר טַשְׁעָרָמָן, בְּרוֹדָעֵר

הערדי גראן פאר וייער נוטעד ארכיביט
פאר די איגטראפז פון די ארכיביטער אין

אונזער שאָן.

מִיר באשלייסען אויך יען פֿרְעֹוֹנְדִּין
די אויבען דערטמאנט בעאמטע פֿוּן האָרֶן

יוניאן צווארמן מיט אונזער שאט שער
באן אלט באלוינונג פאר וויער גוטער

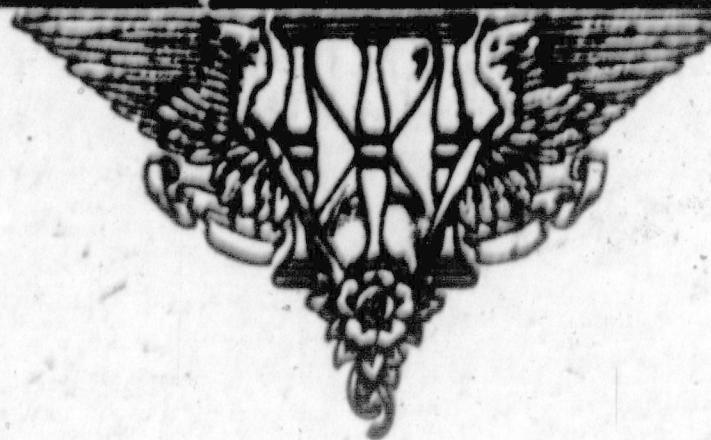
ארכיבים, פיט וווערטסלאע פרעוזענטען.

אברהם ברוך, ינואר 1949. בבריגשטיין.

ללא. 10. מילון עברי-נוצרי, נס. ובראש ר' וויליאם ג'ון גראHAM.

10. The following table shows the number of hours worked by 1000 workers in a certain industry.

אַיָּהֶר זִיּוֹת אַיְנָגָלָאָדָעָן

איַיָּהֶר גַּעֲלָד פּוֹן דָּעַם זַעֲלָבָעָן מַאֲגָן אוֹ זַעֲלָן אַיָּהֶר עַפְעַנְמָט
אַנְיֵיעַם אַקָּאָנוֹת.

דיַ בָּאָנָּק, טְרָאָצְדָּעָם וּוְאָסָּוּ אַיְזָּאָגָרָעָנָּט אַלְפָ אַיְזָּעָן
פּוֹן דִּיְ גַּרְעַשְׁטָעָן פֿינְגָּנְצִיְּאִינְגְּסְטִירְשָׁאָגָן אַנְזָּאָמְעַדְקָאָן
מַאֲכָטָן קִיְּין אַונְטָעָרְשִׁיעָרָן צְוַיְּשָׁעָן גַּרְזִיסְעָן אַזְּנְיִינְעָן דְּעַפְּאָן
וַיְתָאָרָם. יְעַדְעָרָן וּוְעַרְטָן גְּלִיכְמָעָסִיגָּן בָּאַהֲגָרְעָלָמָט
דיַ בָּאָנָּק הָאָטָן גַּעֲמָאָכָט נָאָרָן פְּרָאָגְרָעָסְיוֹהָן שְׁרִיפָּת. "

סְפֻעָשָׁלְלָן לְיִדִים דָּעַפְאָרְטָמְפָעָנָט

סִידָּרָדָר בָּעַקְוּעַהַמְּלִיכִיקִיטָן פָּאָרָן דִּיְיִדְיָעָם וּוְעַלְכָּעָן חַילְעָן
דָּעַפְאָוִיטָעָן גַּעֲלָד אַונְגָּעָשְׁטָעָרָט פּוֹן אַגְּדָעָרָן. דִּיְעַדְעָרָן דָּעָן
פָּאָרְטָמְפָעָנָט אַזְּ פְּרָאָכְטָפָּול אַיְנְגָּעָרְיכְּטָעָט מִיטָּאָלָעָמָן
דָּעַרְגָּעָן גַּעֲמִיקִיְּטָעָן אַזְּ אַסְּפָעָשָׁלָן לִיְדָיְיָ טְעַנְגָּדְזָעָרָן וּוְעַטָּמָן
יְעַדְעָוָן גַּעֲבָעָן אַינְגָּרְמִישָׁאָן וּוְעַגְּנָעָן דָּעַפְאָוִיטָעָן אַזְּ אַרְזִיסָּן
גַּעֲהָמָעָן גַּעֲלָה, אַזְּחָוָט אַיְזָּדָמָן דָּעַדְעָרָטָן דָּעַפְּאָרְטָמְפָעָנָט הַעַפְּלִיכָּבָן
קִיְּטָן אַיְסְגָּעָהָמָעָן אַזְּ אַיָּהֶר וּוְעַטָּנְיִיךְ פְּזָהָלָעָן אַזְּ אַזְּדָד זִימָט
אַוְילְקָאָמְפָעָנָט גַּאָסָטָן.

אַסְּפָעָשָׁלָן אַינְגָּרְמִישָׁאָן

וּוְעַרְטָמְפָעָנָט גַּזְּדָרָן דִּיְיִדְיָעָם וּוְעַלְכָּעָן וַיְגַעַּן בָּאַשְׁעַפְטָגָט
אַזְּ דִּיְעַוְּעָרָט גַּעֲנָגָן גַּזְּקָטָעָן אַגְּזָעָקָן וַיְיַעַדְעָרָט דָּעַפְּאָרְטָמְפָעָנָט אַזְּ
נִיטָּזָדָקָן צְדָקָה אַזְּ פְּאָרְטָעָלָעָן גַּעֲנָרָיָן צְדָקָה אַזְּ בָּאָרְטָאָכָטָעָן דִּיְזָעָלָמָעָן בָּעָן
קָוָעַהַמְּלִיכִיקִיטָן וּוְאָסָּוּ אַזְּ פָּאָרָן וַיְיַיְּנָהָמָעָן בָּעָהָרָעָן.

קוֹמֶט אַזְּ בָּאָנָּק אַזְּ בָּאָהָכָט יְעַדְעָרָט אַפְּטִילְוָגָן אַזְּ זַעֲלָת
וַיְיַזְּרָאָלָן דִּיְבָעָמְטָעָן פּוֹן דָּעָרָן בָּאָנָּק הַאָבָעָן גַּעֲפָרָאָכָט
פָּאָרָן אַיָּהֶר, בָּעַקְוּעַהַמְּלִיכִיקִיטָן.

עַס וּוְעַט אַיָּהֶר וּוְעַרְתָּה זַיְן דִּיְצִימָט אַזְּן דִּיְמִיהֶאָפְצָוּנָעָן
בָּעָן אַפְּאָרָמְינְטָעָן פּוֹן אַיָּהֶר דִּיְגָנָעָר שְׁטוֹנָדָעָר אַרְעָר וּוְעַן
אַיָּהֶר גַּעֲהָטָה אַהֲיָם פּוֹן דָּעָרָט אַרְבִּיְּתָמָעָן אַזְּן בָּאָ
טְרָאָכְטָעָן דִּיְפְּרָאָכְטָפָּולָעָן בָּאָנָּק אַזְּן יוֹנִיְּטָעָד סְטִיקִים אַזְּן
פִּיטָּתָה עַוְעָנָיָן אַזְּן 32 טָעָרָט סְטָרִיטָם.

אַיָּהֶר זִיּוֹת סְפֻעָשָׁלְלָן אַיְנָגָלָאָדָעָן צְוָוְמָעָן אַזְּן דָּרְכָּבָן
גַּעֲהָן דִּיְפְּרָאָשְׁיָעָדָעָן דָּעַפְּאָרְטָמְפָעָנָט אַזְּן בָּאַמְּעָרָקָעָן דִּיְ
סְפָּאָלְשָׁטָעָנְדִּיְגִּיקִיטָן פּוֹן יְעַדְעָרָט אַפְּטִילְוָגָן, דִּיְהַעַפְּלִיכָּקִים
מִיטָּוְעָלְכָּעָרָט יְעַדְעָרָט אַיָּנָּגָרָעָן וּוְעַטָּת אַרְטָגָנְוָנוֹמָעָן אַזְּן דִּיְאוּטָם
מַעְרְקָוְמָקִים וּוְאָסָּוּ אַיָּהֶר בָּאָקָטָט וּוְעַהְרָעָנָד עַדְפָּאָהָגָן
דָּעָלָט וַיְיַיְּנָהָמָעָן גַּעֲשָׁעָטָעָן.

אַזְּנָעָמָעָן אַיָּהֶר וּוְעַט אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
נְעַזְּנָעָמָעָן דָּרְכָּנְעַפְּדָהָרָט אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
וַיְיַזְּרָאָלָן וּוְעַט אַיָּהֶר אַבָּעָרָט זַעֲחָן וַיְיַזְּרָאָלָן
נְעַזְּנָעָמָעָן גַּעֲוָאָרָעָן פָּאָרָן אַיְזָן קָלָאָסָעָן מַעְנָשָׁעָן, זַעֲהָרָעָן
אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן דָּעָמָעָן דָּעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
בִּיְיַיְּנָהָמָעָן פּוֹן דִּיְיַיְּנָהָמָעָן גַּעֲוָיָהָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן צָעָנָהָמָעָן.

אַזְּנָעָמָעָן פָּאָרָן וַיְיַזְּרָאָלָן בָּאַקְוּעַהַמְּלִיכִיקִיטָן אַזְּנָעָמָעָן
סְטָאָלִירָט וּוְאָסָּוּ אַיָּהֶר קָעָן דָּעַפְּאָוִיטָעָן אַדְעָוָן אַרְוִיְּנָהָמָעָן
גַּעֲלָד פּוֹן 9 אַזְּהָדָרָמָעָן בִּזְיָ 8 אַזְּהָדָרָמָעָן אַבְּגָנְדָס אַחֲ אַבְּעָרָט
הַיּוֹשָׁטָדָרָט דָּעָרָט דִּיְגָנָעָר שְׁטוֹנָדָעָר. פָּיָר דָּעָמָעָט אַרְבִּיְּתָעָרָט אַזְּ
דִּיְיַעַנְעָמָעָן אַזְּ בָּאָנָּק בָּאַקְוּעַהַמְּלִיכִיקִיטָן — אַזְּנָעָמָעָן פָּאָרָן
דָּעָמָעָט — אַזְּנָעָמָעָן דָּעָמָעָט אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
בִּיְיַיְּנָהָמָעָן קָוָמָט אַזְּנָעָמָעָן בָּרְקָלִין אַזְּרָעָרָט דִּיְיַיְּנָהָמָעָן
נִיטָּזָדָקָן אַזְּנָעָמָעָן — עַדְפָּאָהָגָן אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
דָּעָמָעָט דָּעָמָעָט גַּעֲשָׁעָטָעָן דָּעָמָעָט.

אַיָּהֶר זִיּוֹת אַזְּנָעָמָעָן בָּאָנָּק גָּוָטָפָּאָרָן וַיְיַזְּרָאָלָן
מִיטָּזָעָמָעָן וּוְאָסָּוּ אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן
פָּאָרָן וַיְיַזְּרָאָלָן אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן אַזְּנָעָמָעָן.

אַכְּטָוְנָגְּסְפָּאָל,

דִּיְבָּאָנָּק אַרְרָלְבִּישָׁעָד סְטִיקִים

סְעִסְכִּיר פָּעַדְעָרָאָל רְעוּיָהָוּ סְיִסְפָּעָם

5טָעָעָזְעָנִיָּה, קָאָר. 32 טָעָעָזְעָנִיָּה סְטִיקִים

הַצְּלָעָם בְּרַעַנְטָש

טָעָזְעָנִיָּה עַזְעָנִיָּה אַזְּנָעָמָעָן סְטִיקִים

אַיְסָטָס סִידָס בְּרַעַנְטָש

77 דָּעַלְעָנִיָּה סְפִּירִים

א ויזארט פוז ליאו קלר 11 או דעד 15 פער
כפזופנסן פוז רעד אין סטראטונגאל

**דען מאנטאג פאנגט זיך אָדִי רעדזישט.
ריישאו פאר דער יוניבֿטי הוייז פוֹז לאַם. 25**

עטנוי-טענוי-גע פלאגא אוניה די פראנזוויל
בער פרז'ינער גאל 5691 די שרכינע
בליעער א. ג. 11. אונ פיר זעהן
די וועלבע פענטען יעטה, ברער ווען פיר
חערען רעס פאלטער 591 די יעטניזע
קיטנוויל, פענען פיר ערשות איזיגען רעס
ווערט 500 דער וואנדרארייט פיטשעט.
בנטצער אונזערע פעלבערט אונ דאס
גיטיריד, פיחט ויד און די שעטער, אונ
אייז אונזערע לאקסל פיטיגען אונ ווען
פיר זעהן יעטה אונזערן אונזערן א. לאקסל
טיטיג, 60 אונזערע בעטערט באלט-
פען, אונ דעם אונזערן אונ פיטיגען דאס-
רעס פילון פון א פיליאר דאלאר פאנד
וואס דאס חיטט פרייזיג 50 ייד שוקטער
מייט 50 גראל אונ ווען פיר זעהן אונ
אונזערע מעטערט הייטען אינשטיינ
גוט צו הערערן די ריזט פון 26 אונ
85 פונט א זונט.
מעטערט פון זונט פאלטערן און די
געו אונזערו-ארפער צו ארביטרין און די
קלינדרע שעטער פון בראנזוויל וואו דער
פיאן און קורצער, וו די דעס דרכ-
שניטלייבען פלאק-מאכער, פיחט ויד וו
אייסצודזען : ברידערן פיר האבען א
שענגן און א שטירקע יוניגן, אונ פיר
דרטרען פיט מורה האבען פאל קיין אונ
פערלייבען שונא, וואס זונט זונט פארמעם
צען אונזער ארגאניזאציין צו זונט עטערבען.
פיר געהן צו דער חינטיגער סאנט
זונטשען פון דער אינטערנישאנט מיט
ש גאנץ אונטער געטיחל וו פיר זונט גע-
גאנגען צו די אלע פראהערדייג קאנט-
שאנט. צו דער חינטיגער סאנטוונשאָן
סאנגען פיר קומען צו אונזערע ברידער
אונ שוועטער פון די אונטער לאקסל
אונ זונט שטאלז זונגען, פיר קומען צו
אייד פון א לאקסל וואס און איבער צויז
טוייזענד פינט הונדרט שטירק. מיט א
100 גראטערן גושטערט מעמבער
שיט, מיט א טראושורי פון פינט און
צויאנטיג טויער דאלאר (25.000) וו
דאס ציינט דער פינאנציגראטערט פון
אווער לאקסל און אינטערלהיטען. אונ
ודר לאקסל און יעט שטירק און איינ-
פלוטרייד-ס' מארטליש, ס' פינאנציגעל.
צומ שלוט זונגען פיר אונזער אינ-
טערנישאנט ערפאַל און איחר ארביטר
צו דער חינטיגער סאנטוונשאָן, אונ פיר
חאנטער און די קאנטוונשאָן וועט
אנציאיכען איחר וועג פאר די גאנטער
צוווי יאהר, וועלכע וועט זיון ניט זונט
געד פרוצטבר און גרויס אונטואונגען
וו און די פאראנגען צוווי יאהר.
מיט בעסטען וואונש, און ברידערלי-
בען גראט,
עפנ. באード לאקסל 11.
ח. בראדטמי, פאלטער.

אלעס איז פארטיזג פאר דער ערעטען זאגן — פיעלע וויבטיזע אויכבעגענֿין
גען ווינען געמאכט געווואדרען — אָ פראפעסִאנגעלער מעונדושער איז
פראפעסִאנגעלע וויאטערם. — עס איז וויבטיזג, אָ אַלע מעמבערט פון
לאקאל 25 זאגען זיך באדר רעדזישיסטרירען.

מאמר פולאייר, דצמבר 3, 1920 מאן ציון

האט זיך ערעדענט דיא 15טע קאנזענשאן פון אונזער

אַיִלָּן אֶלְעָזָר

אָז וְעַת אֶחָלֵטֹעַ אֲזִירִי וְאֶבְעָזָן

אין אשלאנד בולען אַרְהָן אַירְטְּמָאַרְיָום, שְׁקָאנָא.

שעל ענדר אמרעו אוֹז בְּרִיעָת וְאַלעֲזָן אֶדְעֵסִידָט וְוַעֲרָעָז:

ASHLAND BOULEVARD AUDITORIUM, CHICAGO, ILL.